

REFERAT Socialudvalget_2018-21 d. 19-11-2018

Mødedato Mandag d. 19. november 2018 kl. 21:30

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Ny Integrationspolitik 2019-2022.....	4
Frigivelse af reserverede midler til Bevæg dig for Livet.....	8
Implementering af Røgfri Generation på Frederiksberg.....	12
Handicappolitikens Handleplan 2019 - Endelig godkendelse.....	20
Forventet regnskab 2018 på det specialiserede socialområde for voksne.....	21
Fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2019.....	25

Punkt 119: Meddelelser

00.22.00-P35-289-18

Sagsfremstilling

Merete Winther Hildebrandt deltog i stedet for Fasael Rehman.

Punkt 120: Ny Integrationspolitik 2019-2022

15.40.00-P22-1-18

Resume

Frederiksberg Kommunes nuværende integrationspolitik er gældende for perioden 2015-2018. I sagen forelægges udkast til ny Integrationspolitik 2019-2022 til godkendelse som grundlag for høring i Integrationsrådet, Udsatterrådet, Handicaprådet, Ældrerådet samt i øvrige fagudvalg.

Beslutning

Socialudvalget

1. godkendte udkast til ny Integrationspolitik 2019-2022 som grundlag for høring i øvrige fagudvalg samt Integrationsrådet, Udsatterrådet, Handicaprådet og Ældrerådet,
2. godkendte, at integrationspuljen fordeles med udgangspunkt i de foreslåede fordelingskriterier, og
3. godkendte, at der årligt udarbejdes handleplaner for integrationspolitikken 2019-2022 med mulighed for flerårige indsatser.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender udkast til ny Integrationspolitik 2019-2022 som grundlag for høring i øvrige fagudvalg samt Integrationsrådet, Udsatterrådet, Handicaprådet og Ældrerådet,
2. godkender, at integrationspuljen fordeles med udgangspunkt i de foreslåede fordelingskriterier, og
3. godkender, at der årligt udarbejdes handleplaner for integrationspolitikken 2019-2022 med mulighed for flerårige indsatser.

Sagsfremstilling

Socialudvalget godkendte den 30. april 2018 (sag 55) proces for udvikling af ny Integrationspolitik 2019-2022. Med denne sag forelægges forslag til ny Integrationspolitik 2019-2022.

Proces for udviklingen af ny Integrationspolitik 2019-2022 og handleplan 2019

Den nye Integrationspolitik 2019-2022 (bilag 1) er udviklet med afsæt i erfaringsopsamlingen fra den nuværende Integrationspolitik 2015-2018 (godkendt af Kommunalbestyrelsen den 20. april 2015, sag 103), udmøntningen af denne, nye tendenser samt ny viden på integrationsområdet. Erfaringsopsamlingen er sket gennem fokusgruppeinterviews med Integrationsrådet og den tværgående projektgruppe i kommunen samt en gennemgang af indsatserne i handleplanerne for 2016-2018. Hovedpointerne fra erfaringsopsamlingen blev forelagt Socialudvalget i forbindelse med sag om proces for udvikling af ny integrationspolitik (den 30. april 2018, sag 55).

I Budget 2018 var alle partierne enige om udarbejdelse af en tværgående, databaseret integrationspolitisk redegørelse i regi af Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget. Den integrationspolitiske redegørelse blev godkendt af Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 17. september 2018 (sag 3). Sagen blev den 24. september 2018 drøftet i alle fagudvalg (Bolig- og Ejendomsudvalget den 29. oktober 2018) og lå til grund for en fælles drøftelse i relevante udvalg den 5. november 2018. Udvalgenes bemærkninger og bemærkninger fra den fælles drøftelse indgår ligeledes i udviklingen af den nye integrationspolitik.

Den integrationspolitiske redegørelse er desuden blevet sendt til orientering i Integrationsrådet, og i forbindelse med rådets drøftelse af redegørelsen, blev rådet inviteret til at komme med input til den nye Integrationspolitik 2019-2022.

Der har derudover været afholdt en tværgående workshop for Integrationsrådet og forvaltningen den 18. september 2018 med henblik på at komme med input til integrationspolitikken.

Hovedpointerne fra processen i forhold til en ny Integrationspolitik 2019-2022, er:

- En mere håndgribelig og operationaliserbar politik
- Fokus på beskæftigelse og uddannelse som vejen til integration med alt andet, der understøtter denne proces
- Være præcis på målgruppen
- Konkretisering af målsætningerne
- Huske grupper udenfor arbejdsmarkedet (børn, ældre mm.)

- Integration/inklusion er en tovejsproces
- Fokus på, hvilke aktører der kan understøtte integration

Hovedpointerne fra drøftelserne er indarbejdet i den nye Integrationspolitik for 2019-2022 og vil ligeledes indgå i det kommende arbejde med handleplan 2019.

Indhold og fokus i ny Integrationspolitik 2019-2022

Frederiksbergs nye integrationspolitik fortsætter i samme hovedspor, som blev lagt i den forrige politik.

Integrationspolitikken står på Frederiksbergstrategien og dens værdigrundlag om livskvalitet i hverdagen, plads til alle og muligheden for at være en del af fællesskabet og skal ses i sammenhæng med Frederiksberg Kommunes andre politikker, herunder strategien for socialt bæredygtig by. Integrationspolitikken præciserer de forhold, der er for borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som har brug for særlig opmærksomhed for at kunne deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Integrationspolitikken understøtter FN's verdensmål om at gøre en indsats for øget social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed. Det gælder særligt mål om lighed i sundhed, trivsel i byerne, social mobilitet, uddannelse, et godt fritidsliv, lighed mellem kønnene og social retfærdighed.

Politikken bygger på grundprincipperne om mangfoldighed, inklusion og tilgængelighed med afsæt i et ressourceperspektiv. Formålet med politikken er at understøtte målgruppen til at navigere i samfundet med henblik på, at alle borgere udnytter deres egne evner og mestrer eget liv på egne livsbetingelser. Målsætningerne for integrationspolitik 2019-2022 er, at flere borgere med anden etnisk baggrund end dansk;

- Er aktive på arbejdsmarkedet
- Gennemfører en ungdoms- og videreuddannelse
- Har et sundt liv
- Er aktive medborgere
- Socialt bæredygtig by - sammenhængende lokalområder

For hver målsætning er der en række sigtepunkter, der sætter retningen og ambitionen for den enkelte målsætning.

Indholdsmæssigt følger politikken samme overordnede struktur som den forrige politik:

1. En kort introduktion til retningen for integrationspolitikken,
2. En kort målgruppe- og formålsbeskrivelse
3. Integrationspolitikken grundprincipper
4. Målsætninger og sigtepunkter
5. Veje til målene gennem et ressourceperspektiv

I forhold til teksten, er der sket en revidering og en præcisering på baggrund af input fra den forudgående proces, herunder input fra udvalgenes behandling af den integrationspolitiske redegørelse den 24. september 2018 (Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 17. september og Bolig- og Ejendomsudvalget den 29. oktober) samt fælles drøftelse i relevante udvalg den 5. november 2018. På denne baggrund er der en præcisering af, at beskæftigelse og uddannelse er omdrejningspunktet i politikken, og at der er mange veje til at understøtte dette. Politikken omhandler også borgere, der er uden for arbejdsmarkedet, fx børn og ældre.

Implementering af integrationspolitikken - rammerne for handleplaner og integrationspulje

I forbindelse med, at Socialudvalget den 30. april 2018 (pkt. 55) godkendte proces for udvikling af ny Integrationspolitik 2019-2022, blev det besluttet, at der udarbejdes årlige handleplaner til den nye politik for hvert af årene 2019-2022.

Socialudvalget er ansvarlig for den årlige fordeling af Integrationspuljen, der fordeles i forbindelse med udvalgets endelige behandling af handleplanen til integrationspolitikken. Integrationspuljen er i 2018 på 1,710 mio.kr. og fordelingskriterierne for integrationspuljen blev fastlagt på Socialudvalgets møde den 28. april 2014 (sag nr. 36).

I processen for udviklingen af integrationspolitikken er arbejdet med handleplaner og fordelingen af integrationspuljen også blevet drøftet med følgende hovedpointer:

- Arbejdet med årlige handleplaner har fungeret godt, men der kan med fordel gives mulighed for, at indsatser kan være flerårige (dette har været praksis for en lang række af indsatserne)
- Der er tilfredshed med det tværfaglige fokus og processen kan blive styrket ved at fokusere på færre temaer
- Integrationspuljen har været afgørende for udviklingen og gennemførelsen af integrationsindsatserne i handleplanerne

Med udkastet til den nye integrationspolitik 2019-2022 er der lagt op til et stærkere fokus, nemlig målet om uddannelse og beskæftigelse. På baggrund af ovenstående foreslås det, at implementeringen af Integrationspolitik 2019-2022 - det mangfoldige Frederiksberg, sker med en årlig revidering af handleplanen og med mulighed for flerårige projekter, herunder i forhold til fordelingen af integrationspuljen, under forudsætning af integrationspuljen i overslagsårene.

Der vil desuden være opmærksomhed på implementeringen af integrationspolitikken i kommunens øvrige aktiviteter, herunder fordelingen af støttemidler til fx kultur- og foreningslivet.

Fordelingskriterierne for integrationspuljen foreslås på baggrund af ovenstående præciseret:

Integrationspuljen fordeles til indsatser, der understøtter implementeringen af integrationspolitikken på tværs af forvaltningsområder og aktører udover den ordinære drift, og som ikke kan finde finansiering andre steder. Der vil i fordelingen blive lagt vægt på en bæredygtig forankringsstrategi.

Integrationspolitikken er formuleret som en overordnet politik med overordnede målsætninger og sigt punkter. I handleplanen vil der for de enkelte indsatser blive formuleret specifikke mål, der vil ligge til grund for en årlig evaluering med henblik på videns- og erfaringsopsamling til kvalificering og udvikling af driftsindsatser og kommende handleplaner.

Den videre proces

Det foreslås, at proces for høring og endelig godkendelse af den nye Integrationspolitik 2019-2022 - det mangfoldige Frederiksberg samt Handleplan 2019 for Integrationspolitikken 2019-2022 følger den reviderede plan, der fremgår af nedenstående oversigt.

Dato	Proces for politik	Proces for handleplan og fordeling af integrationspuljen
19. november 2018	Godkendelse af udkast til Integrationspolitik 2019-2022 mhp høring i øvrige fagudvalg samt Integrationsrådet, Udsatterrådet, Ældrerådet og Handicaprådet	
26. november 2018	Høring af udkast til politik i øvrige fagudvalg og Integrationsrådet, Udsatterrådet, Handicaprådet og Ældrerådet	
14. januar 2019	Høringssvar og revideret politik i Socialudvalget	Udkast til handleplan 2019 i relevante fagudvalg
21. januar 2019	Integrationspolitik i Magistraten	Høring af handleplan 2019 i Integrationsrådet om fordeling af integrationspuljen
28. januar 2019	Integrationspolitik i Kommunalbestyrelsen	
4. februar 2019		Udkast til handleplan 2019 og fordeling af integrationspuljen i Socialudvalget
11. februar 2019		Orientering om handleplan 2019 i relevante fagudvalg

Udkast til ny Integrationspolitik 2019-2022 foreslås sendt i høring i Integrationsrådet, Udsatterrådet, Handicaprådet og Ældrerådet. På baggrund af integrationspolitikken tværgående karakter, foreslås det, at udkastet sendes i høring i alle

øvrige fagudvalg.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 19. november 2018, høring i øvrige fagudvalg den 26. november 2018

Bilag

Bilag 1 - Udkast til integrationspolitik 2019-2022

Punkt 121: Frigivelse af reservede midler til Bevæg dig for Livet

29.09.04-G01-8-18

Resume

"Bevæg dig for livet" har ansøgt om 305.000 kr. til samskabende aktiviteter efter §18 til brug for at styrke udsatte borgers adgang og fastholdelse i hhv. Idrætsforeningen Kæmperne samt 5-7 andre foreninger, som ønsker at blive bedre til at inkludere flere udsatte i deres fællesskaber. Socialudvalget forelægges ansøgningen med henblik på godkendelse.

Beslutning

Socialudvalget godkendte, at 'Bevæg dig for livet' bevilliges 305.000 kr. til samskabende aktiviteter efter § 18 til brug for at styrke udsatte borgers adgang og fastholdelse i hhv. Idrætsforeningen Kæmperne samt 5-7 andre foreninger, som ønsker at blive bedre til at inkludere flere udsatte i deres fællesskaber.

Indstilling

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender, at 'Bevæg dig for livet' bevilliges 305.000 kr. til samskabende aktiviteter efter § 18 til brug for at styrke udsatte borgers adgang og fastholdelse i hhv. Idrætsforeningen Kæmperne samt 5-7 andre foreninger, som ønsker at blive bedre til at inkludere flere udsatte i deres fællesskaber.

Sagsfremstilling

Socialudvalget godkendte på mødet den 27. november 2017 (sag nr. 89) en reservation af 205.000 kr. til projekt Træningsvenner under § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde. Frigivelsen af midlerne var betinget af, at slutevalueringen viste, at der var grundlag for et videre samarbejde af arbejdet 2014-2017. Socialudvalget godkendte, på baggrund af slutevalueringen, at projekt Træningsvenner ikke fortsat støttes med midler efter § 18 (pkt. 18 den 5. februar 2018). Tillige godkendte Socialudvalget at de reservede midler fastholdes til brug for ansøgninger fra projekter tilknyttet "Bevæg dig for livet" med relevans for målgruppen og opfyldelse af kriterier for modtagelse af §18-midler. Ud over disse midler er der i 2018 reserveret 100.000 kr. til samskabende aktiviteter under §18 med relation til "Bevæg dig For livet".

"Bevæg dig for Livet" er Frederiksberg Kommunes 5-årige visionsaftale med Danmarks to største idrætsorganisationer DIF og DGI, der ligeledes arbejder tæt sammen med Frederiksberg Idræts-Union (FIU). Visionsaftalens formål er at få 9.500 flere idrætsaktive Frederiksbergborgere og 5.000 flere medlemmer i nuværende og kommende idrætsforeninger på Frederiksberg. Målgruppen for visionsaftalen er borgere, som kræver særlig motivation for at dyrke motion, herunder småbørnsfamilier, unge og seniorer +60 år. I denne målgruppe vil der være et øget fokus på at inddrage sårbare og udsatte målgrupper.

Slutevalueringen fra indsatsen projekt Træningsvenner viste blandt andet, at det er tids- og ressourcekræ-vende at skabe meningsfulde træningstilbud til borgere med psykiske, fysiske og sociale udfordringer, og samtidig skabe en bæredygtig brobygning til det lokale foreningsliv. Der er i stedet brug for en anden tilgang. Bevæg dig for livet har efter dialog med forvaltningen ansøgt om midler til et nyt forløb til styrkelse af udsatte borgers adgang og fastholdelse i foreninger med idrætsaktiviteter.

I dette nye forløb bruges værktøjer fra ABC for mental sundhed til at skabe god modtagelse og stærke fællesskaber, så de frivillige i de pågældende foreninger bliver bedre til at inkludere flere borgere i deres aktiviteter. Frederiksberg Kommune er allerede en del af ABC for mental sundhed, som er den første forskningsbaserede indsats, der retter sig mod hele befolkningen med et positivt og handlingsorienteret fokus på mental sundhed og trivsel.

Indsatsen har et alment og forebyggende perspektiv, og sætter ind ift. frivillige instruktører, foreningsledere og andre foreningsaktive, således at de frivillige foreninger bliver bedre til at tiltrække og fastholde blandt andet udsatte borgere i deres motionsaktiviteter. Endvidere fokuseres der på at styrke kendskabet til rummelige motionsaktiviteter blandt de foreninger, der allerede arbejder med udsatte borgere. Målet med denne nye og bredere indsats er at skabe grundlag for, at flere udsatte borgere får mulighed for og lyst til at være en del af de frivillige foreninger på Frederiksberg.

Der lægges op til en indsats i to spor. I begge spor vil DGI arbejde med frivillige foreningers evne til dels, at tage godt imod udsatte borgere og dels, at fastholde dem i givtige motionsfællesskaber. Med frivillige foreninger, menes foreninger, der gennemfører faste ugentlige motionsaktiviteter båret af frivillige instruktører og foreningsledere.

Sideløbende vil DGI opbygge relationer på foreningernes vegne til en række frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder, som har løbende kontakt til udsatte borgere. Opbygningen af disse relationer vil blive brugt til at styrke kendskabet blandt frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder til, hvilke foreninger med idrætsaktiviteter, der

arbejder målrettet på at inkludere flere borgere. Dette med henblik på at de frivillige sociale foreninger og opholds- og værestederne hjælper og henviser et bredere spektrum af udsatte borgere til netop de foreninger, der igennem dette forventes at blive særligt gode til at inkludere målgruppen i foreningslivet. Målet med indsatsen er at skabe en kulturforandring i flere forskellige miljøer – derfor lægges op til, at indsatsen starter op i 2018 og fortsætter hele 2019. De to spor beskrives nærmere i det følgende.

Spor 1 - Organisatorisk styrkelse af Idrætsforeningen Kæmperne

IF Kæmperne (IFK 98) er en frivillig idrætsforening, der henvender sig til mennesker med psykiske lidelser eller sårbarheder, og som har en lang række idrætstilbud målrettet denne borgergruppe. Spor 1 i indsatsen har til formål at tilføre ressourcer og styrke organisationen i den frivillige forening, så IF kæmperne kan udvikle forudsætningerne for at invitere endnu flere lokale sårbare borgere ind i et idrætsfællesskab. Sideløbende vil der blive arbejdet med at styrke kendskabet til Kæmpernes aktiviteter gennem kontakter til organisationer og aktører, der har jævnlig kontakt med psykisk sårbare borgere. Spor 1 arbejder således direkte med målgruppen af sårbare borgere med fokus på at skabe en forandring for relativt få borgere.

Indsats: I maj 2018 gennemførte IF Kæmperne sammen med DGI Storkøbenhavn en visionsdag med henblik på at udarbejde en udviklingsplan og identificere forskellige indsatser. Der er blandt andet identificeret et behov for at arbejde med foreningens organisering, frivillige ressourcer og den interne kommunikation i bestyrelsen samt den eksterne kommunikation med nuværende og potentielle medlemmer. IF Kæmperne har behov for processtøtte til at omsætte udviklingsplanen til virkelighed. Undervejs vil dele af de 91 frivillige træningsvenner, som blev mobiliseret i 2014-17, blive bragt i spil som frivillige ressourcer, der kan styrke modtagelsen og fastholdelse af flere medlemmer i foreningen. Når denne udvikling er sat i gang, vil DGI arbejde med at styrke de frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteders kendskab til Kæmpernes aktivitetstilbud, således at de begynder at henvise udsatte borgere til aktiviteterne. Bevæg Dig For Livet vil indgå dialog med de frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder om at dokumentere antallet af henviste borgere.

Spor 2 – styrkelse af fællesskabskultur i udvalgte frivillige foreninger

Det andet spor tager afsæt i almene frivillige foreninger og andre fællesskaber med motionsaktiviteter på Frederiksberg, som ønsker at sætte fokus på en inkluderende kultur, og derigennem medvirke til at flere udsatte borgere får mulighed for at dyrke motion sammen med andre. Herunder også psykisk sårbare borgere, der ikke ønsker at skilte med deres diagnose, men som har brug for inkluderende tilgange, hvis de skal finde sig til rette i almene foreningsfællesskaber.

Det er en grundlæggende præmis for dette spor, at indsatsen vil være af kulturforandrende karakter, hvor de frivillige bærende kræfter (instruktører, bestyrelsesmedlemmer og andre foreningsaktive) bliver gode til at rumme udsatte borgere. Indsatsen vil således styrke foreningernes evne til at inkludere, men vil ligesom sport 1 arbejde med at styrke kendskabet til de udvalgte foreninger blandt de frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder, der er i løbende kontakt med udsatte borgere.

I effekt- og dokumentationsøjemed vil spor 2 dokumentere gennemførte aktiviteter og antal deltagere, men da det er en forudsætning for indsatsen, at foreningerne ikke har kendskab til, hvem der møder op med en diagnose, vil der ikke kunne måles, hvor mange udsatte borgere, der er blevet inkluderet i foreningerne. Denne tilgang er nødvendig for at sikre udsatte borgeres mulighed for at møde det almene foreningsfællesskab på lige vilkår med andre.

I stedet vil Bevæg Dig For Livet dokumentere, hvilke frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder, der er opbygget relationer til – og der vil blive indgået dialog med disse om at dokumentere antallet af henviste borgere til foreningernes frivillige motionstilbud.

Fokus er således at skabe en kulturforandring, som gør foreningerne i stand til at inkludere flere forskellige grupper af borgere. Forandringen berører dermed de mange – både nuværende potentielt udsatte medlemmer i idrætsforeninger og borgere i risikogruppen for at blive udsatte over tid.

Indsats: I spor 2 arbejdes der med uddannelse af frivillige ABC-ambassadører samt udvikling af de frivillige foreningsaktive (især bestyrelser og instruktører) for at sikre, at langt flere frivillige og udøvere bidrager til de mikrohandlinger, der hver dag styrker egne og andres mentale velvære. Sporet omfatter et stærkt og tæt samarbejde med 5-7 udvalgte foreninger og fællesskaber, hvor disse opkvalificeres i deres organisering og deres håndtering af frivillige, herunder modtagelse af nye målgrupper.

Antallet af foreninger og fællesskaber afhænger af hvem, der har interesse og hvilket potentiale de har. Ved udvælgelse af foreninger vil der blive lagt vægt på, at foreningerne har en vis volumen både ift. bredde og omfang af motionsaktiviteterne – men også ift. deres organisation. Veldrevne foreninger med en stabil kerne af frivillige forventes at have det overskud, der skal til for at kunne arbejde aktivt med den kulturforandring, der kan styrke foreningens rummelighed for flere forskellige grupper af borgere.

Den endelige udvælgelse vil således ske ud fra en vurdering af den enkelte forenings muligheder for at inkludere flere, samt ud fra en helhedsbetragtning af, hvordan foreningerne samlet set giver bredest spektrum af almene foreningstilbud. Der forventes både at være idrætsforeninger, aftenskoler og sociale foreninger med træningsaktiviteter blandt de 5-7 foreninger.

Sideløbende med arbejdet i de 5-7 foreninger, gøres en målrettet indsats for at frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder med løbende kontakt til udsatte borgere får et styrket kendskab til mulighederne i netop disse foreningers aktiviteter – og på den baggrund begynder at henvise flere borgere til aktiviteter, som passer til deres ønsker og behov. Som en del af indsatsen vil der desuden blive arbejdet med frivillige idrætsguides, hvor træningsvenner tager imod i foreningerne, deltager i træningen og sikrer en tryk indgang til et foreningsfællesskab (se nedenfor).

Formålet med spor 2 er, at udøvere og frivillige i idræts- og foreningslivet oplever og bliver bevidste om værdien af at integrere ABC for mental sundhed og derigennem skabe muligheden for, at flere udsatte og potentielt udsatte borgere kan være en naturlig del af de lokale idrætsfællesskaber. At fællesskaberne omkring idrætten får nyt liv og mere mening, så værdien rækker ud over det umiddelbare og udover den isolerede aktivitet. Konkret gøres det ved:

1. at uddanne frivillige ABC-ambassadører (idrætsguides)
2. at gennemføre workshops og udviklingsforløb med 5-7 foreningers bestyrelser, instruktører og andre frivillige foreningsaktive.

Ad 1) Idrætsguides: Uddannes med afsæt i ABC for mental sundhed til tovholdere for initiativer, der har fokus på fællesskab, den gode velkomst og tiltag, der kan inkludere flere borgere i foreningernes aktiviteter. Guiderne skaber en sti i de frivillige foreninger og idrætsfællesskaberne, som andre kan følge. Idrætsguiderne skal være med til at synliggøre de små detaljer i hverdagen, som har afgørende indflydelse på, hvordan man har det. Et oplagt greb i indsatsen vil være at lave gode koblinger til eksisterende aktører og aktiviteter på Frederiksberg, herunder at skabe sammenhæng til de øvrige indsatser under Bevæg dig for livet.

Ad 2) Workshops og udviklingsforløb med frivillige foreningsaktive i 5-7 foreninger: Udvalgte foreningsbestyrelser og instruktører får nye redskaber til at skabe rummelige fællesskaber og en oplevelse af, at det giver foreningen værdi, hvis handlinger, der understøtter fællesskab og meningsfuldhed, prioriteres på højde med selve idrætsaktiviteterne. Det skal være en selvfølgelighed, at alle medlemmer oplever fællesskabet og meningsfuldheden, når de udøver aktiviteten. Herved styrkes den mentale sundhed hos den enkelte.

Socialudvalget besluttede i sagen om fordelingskriterier for §18-puljen i 2018 (sag nr. 89 af den 8. maj 2017), at midler til samskabende aktiviteter kan bevilliges løbende over året. Såfremt en ansøgning er over 20.000 kr. skal den forelægges Socialudvalget, hvorimod er ansøgningen under 20.000 kr. kan den behandles administrativt.

Forvaltningen har vurderet ansøgningen fra projekt ”Bevæg Dig For Livet” vedr. organisatorisk styrkelse af Idrætsforeningen Kæmperne samt styrkelse af foreningernes fællesskabskultur. På baggrund af indsatsernes tydelige samskabeselementer og klare fokus på at få flere udsatte borgere i bevægelse indstiller forvaltningen, at Socialudvalget bevilliger 305.000 kr. fra puljen efter § 18 til brug for finansiering af indsatserne fordelt som beskrevet i spor 1 og 2.

Udvalget forelægges en status på projektet i 2019 blandt andet med opgørelse af, hvor mange borgere de frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder har henvist til hhv. Kæmperne og de 5-7 andre udvalgte foreninger.

Økonomi

Spor 1: Aktivitets- og processtøtte i forhold til udviklingsplanen i perioden 1. december 2018 til 31. december 2019: 55.000 kr.

Spor 2: Uddannelse af idrætsguider via ABC samt workshops og udviklingsforløb med 5-7 foreninger i perioden 1. december 2018 til 31. december 2019: 200.000 kr. (Erfaringsmæssigt skal der afsættes 30-40.000 kr. pr. forening for at opnå reel effekt)

Målrettet indsats for at styrke kendskabet til mulighederne i spor 1 og 2 blandt frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder: 50.000 kr.

Det blev på Socialudvalgets møde den 27. november 2017 godkendt, at der reserveres 205.000 kr. til Projekt Træningsvenner, heraf kommer de 100.000 kr. fra midler afsat til samskabende aktiviteter under §18 og 105.000 kr. fra den ordinære §18 pulje for 2018. Forudsætningen for udmøntningen af midlerne var, at slutevalueringen viste, at der er

grundlag for et videre samarbejde. Dette er ikke tilfældet og derfor prioriteres midlerne ift. beslægtede formål i "Bevæg dig for livet", jf. Socialudvalgets anvisning.

Kommunalbestyrelsen godkendte 4. december 2017 at overføre 100.000 kr. fra midlerne til samskabelse under §18 til udvikling af projekter i 2018 i samspil med Bevæg Dig For Livet. For både at kunne arbejde bredt ift. en række frivillige sociale foreninger og opholds- og væresteder og samtidig arbejde målrettet med flest mulige foreninger i ovenstående indsats, forudsættes det at også de overførte midler anvendes til formålet.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Socialudvalget den 19. september 2018

Punkt 122: Implementering af Røgfri Generation på Frederiksberg

00.15.00-A00-99-18

Resume

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne at fokusere på indsatser for en Røgfri Generation på Frederiksberg. På den baggrund forelægges efter indstilling fra Sundhed- og Forebyggelsesudvalget den faglige baggrund for temaet og dilemmaer forbundet med implementering af Røgfri Generation med henblik på drøftelse og udsendelse i høring hos relevante parter.

Beslutning

Socialudvalget

1. drøftede den faglige baggrund for den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg,
2. drøftede de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg og
3. sender sagen til høring hos Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter, Udsatterrådet samt Handicaprådet med henblik på indhentning af synspunkter og input til en kommunal politik på området samt viden om, hvordan Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter arbejder med rygepolitik i dag.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter den faglige baggrund for den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg,
2. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg og
3. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 8. februar 2019.

Sagsfremstilling

Sundhed- og Forebyggelsesudvalgets behandling den 5. november 2018

Sundhed- og Forebyggelsesudvalget drøftede den 5. november 2018 (sag 72) den faglige baggrund for den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg og de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg. Sundhed- og Forebyggelsesudvalget godkendte tillige procesplanen for det videre arbejde, idet udvalget lægger vægt på, at tidsplanen overholdes. Endelig besluttede Sundhed- og Forebyggelsesudvalget, at sagen sendes til drøftelse i relevante fagudvalg, og at disse udvalg sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 8. februar 2019.

Sundhed- og Forebyggelsesudvalget tilkendegav, som opfølgning på udvalgets temabesøg den 29. oktober 2018, at der i det fremadrettede arbejde med Røgfri Generation søges undersøgt muligheden for at arbejde med forpligtigende kontrakter med de kommunale institutioner om at reducere den skadelige virkning af røg i forhold til børn og unge. Endelig forudsætter Sundhed- og Forebyggelsesudvalget, at alle temaer fra beslutningsforslaget stillet af Sine Heltberg den 23. april 2018 om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (kommunalbestyrelsen den 23. april 2018 pkt. 85) indgår i det videre arbejde.

Baggrund:

Sine Heltberg stillede den 23. april 2018 forslag til Kommunalbestyrelsen om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (Kommunalbestyrelsen 23. april 2018 pkt. 85):

"Rygning er uden sammenligning den største dræber i Danmark, og andelen af dagligrygere er stagneret på Frederiksberg, viser sundhedsprofilen 2017. Tal for region Hovedstaden viser, at andelen af unge og yngre rygere er begyndt at stige igen.

På den baggrund foreslår Socialdemokratiet, at Frederiksberg Kommune iværksætter en indsats for et røgfrit Frederiksberg:

- Røgfri skoletid. Rygning er i dag ikke tilladt på skolernes matrikler. Socialdemokratiet ønsker at udvide forbuddet til at gælde for hele skoletiden, sådan som flere kommuner har haft succes med. Håndhævelsen af forbuddet skal drøftes med skoler og forældre og kan omfatte inddragelse af udgangstilladelser.

- Røgfrit børneliv. Medarbejderne på daginstitutioner, skoler, klubber og andre steder, hvor børn opholder sig fast, må ikke ryge i arbejdstiden hverken indendørs, udendørs eller udenfor matriklen. Alle legepladser på Frederiksberg skal være røgfrie (som tidligere foreslået).
- Dialog med erhvervslivet for at begrænse salg af tobak. Stormagasinet Magasin er gået forrest i Danmark og har fjernet tobak fra hylderne, fordi man ønsker at understøtte en sundere livsstil. Socialdemokratiet foreslår, at der indledes dialog med erhvervslivet på Frederiksberg for at få flere til at følge trop.
- Samarbejde med de praktiserende læger for at reducere antallet af rygere."

Beslutningsforslaget blev oversendt til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (SFU). I forbindelse med meddelelsepunkt den 7. maj 2018 gav udvalget forvaltningen opbakning til, at idet rygning indgår som et særligt tema i Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets arbejde i 2018, skulle behandlingen af beslutningsforslaget ske på baggrund af udvalgets samlede arbejde med rygning og forelægges i 4. kvartal 2018.

I forlængelse heraf er det i den politiske aftale om budget 2019-22 besluttet at fokusere indsatsen på Røgfri Generation på Frederiksberg: 'Partierne er enige om, at der igangsættes fokuserede og tværgående indsatser rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Partierne imødeser oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes, herunder muligheden for indførelse af røgfrie arbejdspladser, hvor der arbejdes med børn og unge'.

Beslutningen skal ses i lyset af, at rygning er den enkeltstående faktor, der har størst betydning for folkesundheden og det mest omkostningseffektive potentiale for forebyggelse, samt at der er en stigning af unge, der ryger. De seneste tal viser, at 16 % af de 16-24 årige i Region Hovedstaden ryger dagligt.

Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022, der behandles i Kommunalbestyrelsen 12. november 2018, har blandt andet fokus på at skabe sunde og trygge rammer for børnene på Frederiksberg. Et af målene er, at færre børn og unge begynder at ryge, hvorfor der skal arbejdes hen imod at skabe røgfri rammer, hvor børn og unge færdes. Andre mål er at understøtte røgfri miljøer i kommunen, forebygge rygestart samt støtte røgfri arbejdstid. Indsatser under Røgfri Generation er derved en integreret del af kommunens sundhedspolitik.

Beslutningsforslaget fra Sine Heltberg ovenfor forudsættes i den sammenhæng behandlet i forbindelse med den politiske proces i forbindelse med denne sag og kommende sager, der ligger forude, og som beskrives nedenfor. Det betyder i praksis, at det i givet fald vil være i forbindelse med drøftelsen af en konkret handleplan for Røgfri Generation, at der indstilles en konkret stillingtagen til beslutningsforslaget.

Nedenfor forelægges den faglige baggrund for at arbejde med temaet Røgfri Generation, de dilemmaer, der skal arbejdes med, og en procesplan for at implementere forligspartiernes beslutning i en tværgående indsats på tværs af kommunen i forlængelse af budgetforligsteksten.

Et af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets fokusområder (jf. sag 38 om konkretisering af arbejdsform og aktiviteter den 4. juni 2018) er at beskæftige sig med sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg. Rygning for børn og unge er et emne, der typisk er knyttet til kerneopgaven i øvrige fagudvalg, og er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget er karakteriseret ved at være et særligt tværgående udvalg, der bredt over kommunens opgaveområder skal følge og inspirere til, at sundhedsfremme og forebyggelse varetages mest effektivt. Med afsæt i sundhedsprofilens resultater har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttet at have fokus i 2018-2019 på rygning og alkoholvaner blandt børn og unge på tværs af alle udvalgsområder. Det er derfor naturligt, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget varetager tovholderrollen i implementeringen af budgetforligsbeslutningen i tæt samarbejde med relevante fagudvalg.

Forebyggelse af rygning blandt børn og unge – det faglige udgangspunkt, KL's anbefalinger og eksisterende initiativer i Frederiksberg Kommune.

Allerede for ca. 10 år siden begyndte forskningen på forebyggelsesområdet i højere grad at pege på, at kampagner og undervisning ikke er nok til at afholde unge fra en tidlig rygestart. Efter et omfattende internationalt litteraturstudie vedr. rygeforebyggelse på grundskoleniveau konkluderede en rapport fra 2007 ('Hvordan forebygges børns og unges rygestart?', Kræftens Bekæmpelse), at skolebaserede rygeforebyggelsesprogrammer ikke kan stå alene. Der skal understøttes med andre tiltag af strukturel karakter (priser, forbud m.v.), hvis der skal ses en effekt på antallet af rygere.

Anbefalingen ud fra det omfattende litteraturstudie var, at rygning burde forbydes bredt set i det offentlige rum, hvor børn og unge færdes, både indendørs og udendørs – og dette burde kombineres med øgede priser, forbud mod tobaksreklame osv., hvis der skulle være en målelig effekt. Den særlige pointe var, at kun hvis der blev taget den slags tiltag, kunne et skolebaseret særligt forebyggelsesprogram nytte yderligere.

Erfaringerne fra Island og Norge vedr. et markant brud med unges rygevaner over de seneste 5-8 år tilskrives generelt, at man i disse lande har brugt en bredspektret strategi i overensstemmelse med ovenstående, herunder med udgangspunkt i synlige og markante strukturelle tiltag vedr. forbud mod, pris på og markedsføring af tobak samt en massiv forebyggende indsats.

På baggrund af et nyt omfattende litteraturstudie i 2014 ('Anbefalinger til forebyggelse af rygning blandt børn og unge', Kræftens Bekæmpelse) sættes der fokus på de 10 tiltag, der ud fra internationale erfaringer virker mest effektivt – og hvor der er en større samlet effekt ved samtidig indsats. Igen er konklusionen, at en stærk effekt kræver en relativt fokuseret indsats vedr. både strukturelle tiltag og forebyggelsestiltag af mere traditionel karakter.

Konklusionerne er kendt som Kræftens Bekæmpelses '10 anbefalinger til forebyggelse af rygning blandt børn og unge':

Rammer

1. Rygeforbud og mindre synlig rygning.
2. Prisen på tobak hæves markant.
3. Kontrol og regulering af fremstilling og salg af tobaksprodukter.
4. Retningslinjer for design af tobakspakker og advarsler.
5. Håndhævelse og kontrol af forbud mod salg af tobak til unge under 18 år.
6. Tobaksreklameforbud uden undtagelser.

Interventioner/Indsatser

7. Nationale rygeforebyggelsesprogrammer til skoler, hjem og lokalsamfund.
8. Effektive rygestopprogrammer til børn og unge.
9. Rygning på film og tv.
10. Udvikling af massemediekampanjer.

Siden 2016 har Kræftens Bekæmpelse og Tryg Fonden opbygget et partnerskab, der hedder 'Røgfri Fremtid', baseret på mange af de samme anbefalinger. Målet er i 2030 at se den første røgfri generation. Metoden er at arbejde for en ny røgfri norm, hvor tobak ikke er synligt, attraktivt eller lettilgængeligt. Dvs. der arbejdes for at ændre de fælles normer og for at påvirke rammer og regler, der sikrer, at den næste generation bliver den første røgfri generation. Ca. 80 organisationer er partnere p.t., heraf 43 kommuner. I bilag 1 er oplistet det bruttokatalog af tiltag og anbefalinger, som der arbejdes med i partnerskabet.

Også Vidensrådet, der er blevet til i et samarbejde mellem Trygfonden og Lægeforeningen, har opridset en række anbefalinger ('Forebyggelse af rygning blandt børn og unge. Hvad virker?' 2018. Bilag 2). Der er stor overensstemmelse mellem disse og anbefalingerne fra Kræftens Bekæmpelse.

To ting er vigtige at bemærke:

- For det første er mange af initiativerne allerede i spil i Frederiksberg Kommune, direkte og indirekte iværksat også med kommunen som initiativtager
- For det andet er en række af initiativerne rettet mod lovgivningen fra Folketinget (eksempelvis pkt. 2, 3 (delvist), 4, 6 og 9 i de nævnte anbefalinger ovenfor) og/eller formelt i hænderne på øvrige parter som boligselskaber, foreninger osv. Her skal det i givet fald overvejes specifikt, hvordan den kommunale involvering skal fremtræde.

Det skal bemærkes, at KL i deres nyeste sundhedspolitiske udspil (Forebyggelse for Fremtiden, 2018, bilag 3) som ét af målene har, at flere skal vælge et røgfrit liv, og at ingen børn og unge skal begynde at ryge, herunder:

- at kommunen tager stilling til ambitionerne i Røgfri Fremtid og muligheden for at deltage i partnerskabet
- at kommunen tager stilling til at indføre røgfri skoletid for elever på alle kommunens grundskoler, så røgfrihed gælder i hele skoletiden; også uden for skolens matrikel
- at kommunen prioriterer en systematisk tobaksforebyggende indsats med brug af velafprøvede metoder over for børn og unge i skolen
- at kommunen og ungdomsuddannelserne sammen arbejder for at indføre røgfri matrikel eller røgfri skoletid på alle uddannelsesinstitutioner med optag af unge under 18 år
- at kommunen arbejder for at udbrede røgfri miljøer via samarbejde med fritidsliv, foreninger og erhvervsliv

Generelt anbefaler KL, at kommunerne i deres implementering af sundhedsudspillet fokuserer indsatsen der, hvor kommunerne i øvrigt er i dialog med borgerne, i dette tilfælde børn og unge, i løsning af kerneopgaven.

Som nævnt ovenfor er der en lang række indsatser, som kan anvendes, for at begrænse rygning. Flere af anbefalingerne til kommunerne er allerede implementeret i Frederiksberg Kommune og en række af dem er også målrettet børn og unge. Eksisterende indsatser i Frederiksberg Kommune er nærmere beskrevet i bilag 4.

Frederiksberg Kommune har vedtaget en rygepolitik (Kommunalbestyrelsen 25. januar 2016 pkt. 11). Den indebærer blandt andet, at der ikke må ryges i kommunale lokaler, og at der ikke må ryges på daginstitutioner eller skolars område, ligesom der ikke må ryges i dagplejers hjem. Det er gjort valgfrit for den enkelte institutions MED-udvalg at implementere 'Røgfri Arbejdsdag', foreløbigt har ca. 27 % af kommunens arbejdspladser indført røgfri arbejdsdag.

Dilemmaer i det videre arbejde med en Røgfri Generation på Frederiksberg.

Børn og unge kan møde røg i mange sammenhænge, på flere arenaer og under meget forskellige betingelser, hvilket implementering af Røgfri Generation skal tage højde for. Der vil derfor være forskel på, hvordan de enkelte indsatser bør føres ud i livet, hvis de skal have fuld virkning. Samtidig rejser der sig i arbejdet med at implementere budgetforligets ambition om en røgfri generation på Frederiksberg en række dilemmaer, som er vigtige at drøfte forud for drøftelsen og fastlæggelsen af en mere konkret handleplan. Det er med andre ord vigtigt at få afklaret en række dilemmafyldte spørgsmål, før der for alvor kan prioriteres og detaljeres indsatser. I afvejningen af indsatser kan der tages hensyn til indsatsens effekt, omkostningerne forbundet med indsatsen og eventuelle (uønskede) afledte effekter.

Dilemmaerne er typisk ikke entydige og hænger også sammen på tværs og har overlap – og der vil være flere end de, der gennemgås nedenfor.

Eksemplerne i dilemmaerne nedenfor er inspireret af de konkrete bruttokataloger over mulige indsatser for at undgå børn og unges rygestart som hhv. partnerskabet 'Røgfri Fremtid' mellem Kræftens Bekæmpelse og Tryk Fonden og 'Vidensrådet' (samarbejde mellem Trykfonden og Lægeforeningen), har udarbejdet, jf. bilag 1 og 2.

Som det fremgår af forslaget til procesplan nedenfor kan dilemmaerne også bruges til at målrette og fokusere den drøftelse der skal foretages lokalt blandt interessenter på de enkelte udvalgsområder i den forudsatte hørings- og drøftelsesproces. F.eks. vil dilemmaet om fokus på skoler og daginstitutioner eller et bredere helhedssyn (dilemma E) være særligt relevant at drøfte i Kultur- og Fritidsudvalget og blandt det udvalgs interessenter, mens f.eks. dilemmaet mellem Røgfri Generation og kommunens rygepolitik (dilemma F) vil være særligt relevant i MED-organisationen.

A. Bredt eller snævert kommunalt fokus på børn og unges rygning

Kommunen har mulighed for at regulere røg på de arenaer, hvor der er en kommunal myndighed (eksempelvis rygning på kommunale matrikler) – men der er også mange områder, hvor kommunen ikke har direkte beslutningskompetence, men på anden måde kan påvirke borgernes omgang med røg.

Spørgsmålet er, om kommunen bør koncentrere sig om de områder, hvor de har myndighed, eller om der også skal sættes ind på områder udenfor kommunens myndighedsområde, og i så fald, om det skal ske samtidigt eller forskudt.

Overgangen fra folkeskole/udskoling til ungdomsuddannelse udgør en særlig risiko i forhold til unges rygestart. Det er dermed et område hvor en indsats, hvis den lykkes, vil have stor effekt. Dilemmaet er, at ungdomsuddannelserne ikke er en del af det kommunale myndighedsområde, hvorfor det skal ske i dialog og samarbejde med skolerne.

Klart sat op er det måske et overskueligt dilemma, men i praksis bliver det en svær afvejning af, om kommunen skal satse på initiativer med størst langsigtet effekt eller initiativer, som ligger indenfor det kommunale myndighedsområde.

B. Forbudsstrategi eller fokus på kampagner og nudging

En almindelig antagelse er, at en regel først er implementeret, når den efterleves af hovedparten af befolkningen. Udfordringen er, at forbud alene ikke nødvendigvis fører til ændret adfærd. Adfærdsændringen forudsætter typisk, at forbuddet enten opleves meningsfuld, eller at borgeren frygter de repressalier, der er forbundet med en overtrædelse af forbuddet. Adfærdsændringer baseret på holdninger fremfor regler vil nogen gange være mest effektive, men den omtalte forskning på området taler klart en anden vej.

Indførelse af røgfri skoledag kan relativt let besluttes. Dilemmaet er, at de større skolebørn gerne må forlade skolens område i skoletiden. I praksis kan det derfor være svært at håndhæve rygeforbuddet, ligesom det kan være vanskeligt at finde en konstruktiv sanktion overfor den enkelte elev, der overtræder forbuddet om at ryge i skoletiden, jf. nedenfor om kontrol/opfølgning. Under alle omstændigheder er det vigtigt at have fokus på, at kampagner/nudging ikke gør det i sig selv, men det kan være et nødvendigt supplement til strukturelle (forbuds-) tiltag.

C. Fokus på kontrol/opfølgning eller på motiverende adfærd

I forlængelse af ovenstående og med udgangspunkt i en række strukturelle (forbuds-) tiltag opstår spørgsmålet, hvordan der følges op. En for stram opfølgning kan tage fokus fra selve formålet, mens omvendt ingen opfølgning må forventes at fjerne troværdigheden i indsatsen.

Som et eksempel kan et forbud mod rygning på de kommunale legepladser ikke forventes efterlevet af alle, hvis det ikke følges op med kontrol af kommunale medarbejdere og effektiv fjernelse af cigaretskod. Dette kan i givet fald have økonomiske konsekvenser. Derudover kan der opstå ubehagelige situationer, hvis medarbejderne påtaler borgere, der ryger, hvilket kan have negative konsekvenser for stemningen og miljøet på legepladsen og i yderste konsekvens betyde, at småbørnsfamilier fravælger de kommunale legepladser. Igen et forholdsvist simpelt dilemma, hvis håndtering dog kan blive afgørende for succes.

Et andet spørgsmål er i hvilken udtrækning, kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring rygning, når der samarbejdes og samskabes med andre aktører. En handleplan kan i det ene yderpunkt basere sig på råd, henstillinger og nudging og i det andet yderpunkt vedtage regler med klare sanktioner. Herudover kan en strategi være mere eller mindre fokuseret, fx alene have fokus på rygning på kommunale uddannelsesinstitutioner eller udvidet til også at dække andre områder. Andre områder kan eksempelvis være i fritidslivet, hvor børn og unge færdes, og hvor kommunen har mulighed for at forbyde rygning i foreninger eller indsatser, som modtager kommunal støtte. Et forbud om rygning vil fremme målet om en Røgfri Generation men kan svække samarbejdet mellem kommune og civilsamfund, som udgør en krumtap i kommunens virke – ikke blot i forhold til børn og unge.

D. Kommunal sfære contra borgernes frie ret

Kommunen har som nævnt ovenfor mulighed for at påvirke borgernes adfærd både via regler og via holdningsændringer og nudging. Spørgsmålet er i hvilket omfang, det er en kommunal opgave, at påvirke borgernes adfærd hen imod f.eks. en sundere livsstil og i hvor høj grad, det er den enkelte borgers eget ansvar. Dilemmaet er generelt, men er f.eks. knyttet til borgernes hjem og i hvor høj grad, kommunen skal forsøge at påvirke borgere med hjemmeboende børn, til ikke at ryge.

E. Fokus på skoler og daginstitutioner – eller et bredere helhedssyn på Røgfri Generation

Et dilemma er, om indsatser skal udbredes til alle kommunale institutioner, der har med unge at gøre, f.eks. Ungecentret i F86, PPR osv., eller afsnøres til skoler og daginstitutioner. Dette dilemma gælder også, om initiativer skal omfatte f.eks. foreninger og klubber, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge. Her har kommunen principielt beslutningskompetence, men det skal afvejes, i hvilken form den skal bruges.

Et yderligere dilemma opstår, når det skal prioriteres, hvilke områder i den unges liv, der skal arbejdes på at ændre. Eksempelvis skal det afvejes, om et anbringelsessted, hvor medarbejderne ryger, alene af denne grund er et uegnet tilbud, eller om hensynet til den konkrete unge og matchet med anbringelsesstedets særlige metoder og viden skal vægtes højest.

F. Forholdet mellem 'Røgfri Generation' og kommunens rygepolitik

Kommunen har en forholdsvist restriktiv rygepolitik. Den indebærer blandt andet, at der ikke må ryges i kommunale lokaler, og at der ikke må ryges på daginstitutioner eller skolers område, ligesom der ikke må ryges i dagplejers hjem. Det er gjort valgfrit for den enkelte institutions MED-udvalg at implementere 'Røgfri Arbejdsdag', foreløbigt har ca. 27 % af kommunens arbejdspladser indført røgfri arbejdsdag. I kort form indebærer det, at medarbejderne slet ikke ryger i løbet af en arbejdsdag.

I implementeringen af Røgfri Generation er der dermed et særligt medarbejderspor med dertil knyttede dilemmaer. Dette spor hænger tæt sammen med ønsket om at medarbejderne i givet fald udgør gode rollemodeller.

Første udfordring er at afgrænse hvilke arbejdspladser, hvor der i givet fald skal indføres røgfri arbejdsdag, hvis det opfattes som en integreret del af det at implementere Røgfri Generation. Er der alene tale om institutioner som skoler og dagtilbud, som er direkte rettet mod børn og unge, eller skal reglen også omfatte arbejdspladser, som f.eks. biblioteker og idrætsområder, som hyppigt benyttes af børn og unge? Eller alle institutioner, hvor der ofte kommer børn og unge, her kunne Rådhuset være et eksempel herpå.

Et andet spørgsmål, der rejser sig, er de ikke-kommunale institutioner; eksempelvis de selvejende dagtilbud og/eller foreninger og klubber, der får kommunale tilskud. På den ene side fastlægger disse institutioner på en række områder selv deres medarbejderpolitik – på den anden side kunne det anføres, at det ville være uhensigtsmæssigt, hvis børn i Frederiksberg Kommune får forskellig erfaring med røg, afhængig af hvilken institution, de er tilknyttet. Også her ligger der et dilemma imellem påbud/krav (f.eks. ændring i driftsoverenskomster) og samarbejde og dialog (f.eks. at en selvejende institution følger en opfordring fra kommunen).

At overvejelserne om at indføre arbejdsfri arbejdsdag i givet fald kun er møntet på institutioner, der er rettet mod børn og unge, giver et dilemma, idet det vil betyde, at der bliver forskellige regler og ansættelsesforhold for kommunens medarbejdere, hvilket kan opfattes som en udfordring i forhold til ligebehandling.

En central beslutning om at indføre røgfri arbejdsplads i dele af kommunen vil således være et opgør med den nuværende politik, hvor beslutningen er udlagt til de lokale MED-udvalg. Det kan være svært at bevare frivilligheden for alle institutionstyper, hvis det skal sikres, at børn og unge ikke udsættes for røg. Derudover er der en kommunal tilgang til høj medarbejderinddragelse, hvilket er med til at sikre et godt arbejdsmiljø og dermed kunne rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere.

Hvis det besluttes at indføre røgfri arbejdsdag som et led i en kommende rygepolitik for en række kommunale institutioner (ændre frit-valgs-ordningen), skal det samtidig overvejes med hvor lang tids varsel, ordningen træder i kraft og andre detaljer. Det skal ske ved en konkret ændring af rygepolitikken. Hvis der indføres centralt fastsat røgfri arbejdsdag skal kommunens rygepolitik således efterfølgende revideres.

Procesplan frem mod handleplan for Røgfri Generation på Frederiksberg

Det foreslås, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget på baggrund af denne sag drøfter den faglige baggrund og dilemmaerne i det videre arbejde, og på den baggrund sender sagen i høring i de relevante fagudvalg (Undervisningsudvalget, Børneudvalget, By- og Miljøudvalget, Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget) samt Magistraten (som personaleudvalg).

Når relevante fagudvalg og Magistraten (som fag-/personaleudvalg) drøfter sagen den 19. november foreslås det, at hvert udvalg sender den i høring hos institutioner, evt. brugerbestyrelser, Formandsrådet, FiU, Fælleselevrådet og øvrige parter efter eget valg, dvs. målrettet hvor der i udvalgets ansvarsområder er fokus på børn og unge. Høringsgrundlaget vil være den foreliggende sag, men det kan også være relevant at målrette høringsprocessen efter behov i det enkelte udvalg og tilhørende forvaltningsområder, idet fokus i høringen kan være forskelligt alt efter målgrupper og høringsparter.

Særligt vedr. Magistraten foreslås det, at sagen sendes til drøftelse i MED-organisationen. Temaet er her konkret at drøfte mulige konsekvenser i f.t. kommunens eksisterende rygepolitik, jf. ovenfor. Da selve rygepolitikken er relativt ny vil høringstemaet i praksis være, om den eksisterende valgfrihed for den enkelte institutions MED-udvalg til at implementere 'Røgfri Arbejdsdag' (jf. ovenfor) skal fraviges for institutioner m.v. der arbejder med børn og unge. Det er således Magistratens rolle som personaleudvalg, der er i fokus her. En lokal drøftelse i MED-regi vil i sagens natur være særligt oplagt på de forvaltningsområder/institutioner, hvor der arbejdes meget med børn og unge.

Af praktiske grunde foreslås det, at Hovedudvalget får mulighed for at drøfte og afgive bemærkninger i processen efter udløbet af den almindelige høringsfrist, netop for også at kunne samle op på eventuelle bemærkninger fra den øvrige MED-organisation.

Det er først efter vedtagelsen af en handleplan for Røgfri Generation (i givet fald forår 2019), at kommunens rygepolitik i givet fald skal revideres. Dette vil i givet fald kræve en opfølgende politisk proces, inkl. fornyet drøftelse i MED-organisationen vedr. den konkrete implementering af handleplanen på dette område.

Med denne proces for selve handleplanen er det formålet at opbygge et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, MED-organisationen samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kan basere sig på.

På baggrund af de brede drøftelser samt høringssvar forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i marts måned forslag til hvilke indsatser, der skal iværksættes som led i en handleplan 2019-2020 for Røgfri Generation på Frederiksberg. Herefter udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

5. november	SFU	Drøftelse af denne sag om Røgfri Generation. Sagen sendes i høring i seks fagudvalg og MAG (som fag-/personaleudvalg) med temaer som nævnt ovenfor
19. november	Relevante fagudvalg MAG som personaleudvalg	Drøftelse i udvalgene. • Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd • MAG sender sagen til høring i MED-organisationen • Sagen sendes ligeledes til høring i Ungerådet/Ungeforum

8. februar		Høringsfrist for lokale parter og råd – inkl. også OmrådeMED/lokale MED-udvalg
28. februar		Hovedudvalget drøfter temaet på baggrund af input fra den øvrige MED-organisation
25. marts	SFU	Drøfter Handleplan for Røgfri Generation og sender handleplan i høring i fagudvalg
1. april	Relevante fagudvalg	Drøfter Handleplan for Røgfri Generation
1. april	MAG (som personaleudvalg)	Drøfter Handleplan for Røgfri Generation med særligt fokus på forslaget til handleplan i forhold til drøftelserne i MED-organisationen ift. kommunens rygepolitik
29. april	SFU	Behandler Handleplan efter drøftelser i udvalg 1. april og indstiller til MAG
6. maj	MAG	Indstiller til KB
13. maj	KB	Beslutter i givet fald Handleplan for Røgfri Generation, herunder igangsætter i givet fald proces vedr. tilpasning af kommunens rygepolitik med dét udgangspunkt

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i sommeren/efterår 2019 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder, herunder MAG i forhold til i givet fald at få udarbejdet en revideret rygepolitik.

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2020.

Organisation i forvaltningen

Arbejdet vil forudsætte en særlig koordineret indsats på tværs af forvaltninger, og derfor er der etableret en tværgående netværksgruppe vedr. 'Røgfri generation' på tværs af områderne. Denne netværksorganisering var dog også forudsat i beslutningen om Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets arbejdsform (SFU, 4. juni 2018), dvs. netop når udvalget beskæftiger sig med sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg. Den nævnte netværksgruppe vil derfor også arbejde mere generelt med sundhedsfremmetemaer på tværs af udvalgsområderne. Den samlede handleplan for Røgfri Generation vil i første omgang være omdrejningspunktet for arbejdet.

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret indenfor de enkelte udvalgs rammer. Det foreslås dog, at der i givet fald i forbindelse med vedtagelsen af en konkret handleplan afsættes 200.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen til projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2019, finansieret af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til implementering af Sundhedspolitikken på i alt 3,0 mio.kr. årligt.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2018.

Arbejdsmarkedets- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Undervisningsudvalget den 19. november 2018.

Magistrat (som fag-/personaleudvalg) den 19. november 2018.

Historik

Indstilling 5. november 2018, pkt. 72:

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. drøfter den faglige baggrund for den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg,
2. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Røgfri Generation på Frederiksberg og
3. godkender procesplanen for det videre arbejde og sender sagen til drøftelse i relevante fagudvalg den 19. november 2018. Dette sker med henblik på, at udvalgene sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 8. februar 2019.

Bilag

Bilag 1 Røgfri fremtid - hvad kan du gøre

Bilag 2 Vidensrådet

Bilag 3 KL Forebyggelse_for_fremtiden SFU

Bilag 4 Indsatser implementeret i Frederiksberg Kommune okt 2018

Punkt 123: Handicappolitikkens Handleplan 2019 - Endelig godkendelse

27.00.00-P22-1-18

Resume

Det reviderede udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2019 forelægges på baggrund af hørings svar til endelig godkendelse i Socialudvalget.

Beslutning

Socialudvalget godkendte det reviderede udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2019.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender det reviderede udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2019.

Sagsfremstilling

Handicappolitikkens Handleplan 2019 har den 4. juni 2018 været i høringsproces i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalg, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet på baggrund af Socialudvalgets beslutning af 28. maj 2018 (pkt 67). Der er i høringsprocessen alene indkommet bemærkninger til Handicappolitikkens handleplanen 2019 fra Handicaprådet, som gav anledning til udarbejdelse af nyt udkast. Det reviderede udkast til handleplan 2019 blev herefter forelagt Socialudvalget og de øvrige relevante fagudvalg den 13. august 2018 (pkt. 81) uden at det gav anledning til ændringer.

Socialudvalget forelægges således det samme reviderede udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2019, som blev drøftet på Socialudvalgets møde den 13. august 2018 (pkt 81), med henblik på endelig godkendelse.

Økonomi

Sagen har ikke nogen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Ingen

Bilag

Bilag 1 Handicappolitikkens Handleplan 2019 revideret SU 19. 11 2018

Punkt 124: Forventet regnskab 2018 på det specialiserede socialområde for voksne

00.30.14-S00-3-18

Resume

Sagen opsummerer det aktuelt forventede regnskabsresultatet pr. september for Socialudvalget for 2018. Der er tale om et regnskab grundlæggende i balance ift. de forudsætninger, der løbende gennem 2017 og budgettet for 2018 har været arbejdet med.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog status på forventet regnskab 2018 på det specialiserede socialområde for voksne til efterretning og
2. tilkendegav, at eftersom der fortsat er udgiftspres på finansiering af Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), jf. budgetaftalen 2019-2022, ønskes en statusrapport om sagen primo 2019 forud for behandling af 1. FR.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget tager status på forventet regnskab 2018 på det specialiserede socialområde for voksne til efterretning.

Sagsfremstilling

Udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde har været løbende behandlet siden en særlig handlingsplan for den økonomiske tilpasning blev besluttet i Socialudvalget i september 2014 – ”Indsatsplan ’15-16”.

Som en del af handlingsplanen er samtlige borgere blevet revisiteret, indsatser og tilbud er omlagt og moderniseret, der er implementeret nye ledelses- og styringsmodeller, fastlagt entydigt ledelsesansvar for alle budgetposter, udviklet nye it-baserede arbejdsgange, og en lang række andre tiltag. Et eksempel er indførelsen af ”borgerens fælles plan”, hvor borgerens progression måles i et samarbejde mellem borger, udfører og myndighed.

Udgifterne på det specialiserede socialområde er væsentligt reduceret siden 2014, og både nationale og regionale benchmark viser, at Frederiksberg har meget lave nettodriftsudgifter på området. Trods den økonomiske tilpasning, og de lave driftsudgifter har der været et udgiftspres på det specialiserede socialområde. I budgetforliget for 2017 blev det besluttet at igangsætte tre budgetanalyser med henblik på at håndtere udgiftspreset på det specialiserede socialområde:

- Budgetanalyse i forhold til forventede aktivitetsstigninger fra børneområdet
- Budgetanalyse af aldringsforhold på det specialiserede område
- Budgetanalyse af aktivitets- og udgiftsudvikling på det selvviserende område (herberger/kvinde-, krisecentre)

På baggrund af disse analyser blev der i budget 2018 således afsat midler til imødegåelse af udgiftsudviklingen på disse områder. Der er løbende orienteret og gjort status, senest 13. august 2018 (sag.nr. 84)

I det følgende gives en kort status på det specialiserede socialområde med udgangspunkt i den status der vil fremgå i 3. forventet regnskab for 2018, der forelægges Socialudvalget og Magistraten den 26. november 2018.

3. Forventet regnskab for Socialudvalget 2018

Ved 3. forventet regnskab 2018 forventes et merforbrug på 3,9 mio. kr. på Socialudvalgets ramme (svarende til cirka 0,9% af den budgetlagte ramme). På det specialiserede socialområde forventes et merforbrug på 5,2 mio. kr. I modsat retning trækker et forventet mindreforbrug på 1,3 mio. kr. under det boligsociale område og støtte til frivilligt socialt arbejde.

Tabel 1. 3. forventet regnskab 2018 Socialudvalget (Serviceudgifter, mio. kr.)

	Budget 2018	Forventet regnskab 2018	Afvigelse 2018
Det specialiserede socialområde	433,7	438,9	5,2

Integrationsindsats/flygtningeboliger	9,6	9,6	0,0
Det boligsociale område	7,9	7,0	-1,0
Støtte til frivilligt socialt arbejde	5,5	5,2	-0,3
Hovedtotal Socialudvalget	456,8	460,7	3,9

I tabel 2 er det forventede regnskab for 2018 på det specialiserede socialområde opdelt sådan, at man kan isolere de udgifter, hvor der i tidligere år og også i 2018 er styringsudfordringer – i tabellen kaldet udgiftspres. Tabellen viser også forventningen for 2018 i forhold til regnskabsresultatet for 2017, idet det bemærkes, at budget 2017 her er opgjort ekskl. de engangsbevillinger, der blev givet i 3. forventede regnskab 2017 for at sikre bevillingsmæssig dækning i det endelige regnskab.

Tabel 2. Udgiftspres i 2017 og 2018, (mio. kr.)

	2017			3. FR 2018		
	Korr. Budget efter 2. FR*	Regnskab 2017	Afvigelse 2017	Budget 2018	Forventet regnskab 2018	Afvigelse 2018
Køb og salg af pladser ex. herberger og misbrugsbehandling	212,5	216,2	3,7	218,9	225,6	6,7
- Heraf BPA	32,1	33,5	1,4	32,7	35,6	2,9
- Heraf STU	15,1	16,0	0,9	15,9	21,0	5,1
Køb og salg af pladser på herberger (inkl. statsrefusion)	-19,1	-19,1	0,0	-18,2	-19,9	-1,7
Køb og salg af misbrugsbehandling	2,4	3,8	1,4	2,2	5,7	3,5
Boligbetalinger	-7,0	-7,7	-0,7	-6,9	-7,7	-0,8
Totalt udgiftspres	188,8	193,2	4,4	196,0	203,7	7,7
Sociale institutioner	221,2	217,8	-3,4	221,2	217,8	-3,4
Husleje udgifter O.V. Kjettings Allé	1,9	1,9	0,0	0,9	2,0	1,1
Indsatser, puljer og projekter	11,5	9,8	-1,7	15,6	15,4	-0,2
Hovedtotal	423,4	422,7	-0,7	433,7	438,9	5,2

*Budgettal for 2017 er ekskl. de engangsbevillinger, der blev givet i 3. forventede regnskab 2017, for at sikre bevillingsmæssig dækning i det endelige regnskab i daværende år.

Som det fremgår af tabellen er der et forventet merforbrug på 7,7 mio. kr. på de udgiftsområder, hvor der traditionelt har været styringsudfordringer, typisk på områder, hvor en stor del af aktiviteten købes i andre kommuner/private tilbud eller der er elementer af at visitationen ikke sker i kommunalt regi. Til sammenligning var der et merforbrug på de tilsvarende poster på 4,4 mio. kr. i 2017 og niveauet for udgiftspreset ligger aktuelt for 2018 dermed 3,3 mio. kr. højere end 2017.

Som det fremgår af afsnittet Køb og salg af pladser nedenfor er der i 3. forventet regnskab indarbejdet en udgift på 3,2 mio. kr. til en tabt retssag til Viborg Kommune. De 2,4 mio. kr. vedrører tidligere år, og er en éngangsudgift der kun skal

betales i 2018. Fra 2019 og frem er udgiften på sagen således 0,8 mio. kr. Desuden er der indarbejdet en skønnet udgift til tomgangsudgifter på 1,5 mio. kr. vedrørende de nye, særlige pladser indenfor psykiatrien. Korrigeres der for disse to ekstraordinære poster er der stort set tale om et uændret udgiftspres set i forhold til udgiftspreset opgjort ved 2. forventet regnskab for 2018 (hvor udgiftspreset blev opgjort til 3,4 mio. kr.), og udgiftspreset i 2017 på 4,4 mio. kr.

Køb og salg af pladser ex. Herberger og misbrugsbehandling

Der skønnes på nuværende tidspunkt et merforbrug på 6,3 mio. kr. I udgifterne er indregnet konsekvenserne af at Frederiksberg Kommune har tabt en retssag til Viborg Kommune der betyder, at Frederiksberg er blevet pålagt betalingsforpligtelsen for en borger der modtager socialpædagogisk støtte. Forpligtelsen går tilbage til september 2014 og de samlede udgifter kan opgøres til 3,2 mio. kr., hvoraf de 2,4 mio. kr. vedrører tidligere år.

Endvidere er der i 3. forventet regnskab indregnet et skøn for udgifterne til tomgang i de nye, særlige pladser inden for psykiatrien, som er åbnet pr. 1. juni i regi af Region Hovedstaden. Der er indgået en aftale, der indebærer at kommunerne i fællesskab finansierer Regionens udgifter til tomgang med udgangspunkt i bloktilskudsnøglen. KKR Hovedstaden skønner udgifter i 2018 på 26 mio. kr. for hovedstadskommunerne, hvor Frederiksbergs andel er 1,5 mio. kr. Skønnet er behæftet med usikkerhed, idet det fortsat er usikkert hvordan belægningsprocenten udvikler sig, men dækker over, at der indtil nu stort set ikke er en aktivitet, og altså slet ikke for Frederiksberg Kommunes vedkommende. I 2. forventet regnskab var udfordringen nævnt, men ikke indregnet, idet der på daværende tidspunkt ikke var kendte oplysninger om økonomien.

Herudover fremgår det af tabellen, at der især er udfordringer på området Borgerstyret personlig assistance (BPA), Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og misbrugsområdet.

Borgerstyret personlig assistance, BPA

På baggrund af den seneste aktivitetsprognose ultimo september, forventes der 25,5 helårspersoner til en gennemsnitlig årstakst på 1,43 mio. kr. Det svarer til en forventet udgift på 36,4 mio. kr. Heraf vedrører udgifter på 1,9 mio. kr. borgere, hvor Frederiksberg er ikke-handlekommune og dermed ikke kan disponere over udgiften. Hertil kommer en indtægt på 0,9 mio. kr. som skyldes nulstilling af en restancebogføring i 2017. Der forventes således samlede udgifter på 35,6 mio. kr. i 2018.

Prognosen er baseret på, hvad der på nuværende tidspunkt er bevilget for 2018 og efter at alle sager er revisiteret i 2017. Det er forudsat at tilgang/afgang går lige op resten af året. Regnskabsresultatet for 2017 var på 33,5 mio. kr. Den forventede stigning i udgifterne i 2018 skyldes en nettotilgang på 3,2 helårspersoner i forhold til 2017.

Der har de seneste år været vækst i antallet af borgere der visiteres til denne lovpligtige indsats. Udgifterne er svært forudsigelige og svært styrbare bl.a. fordi få enkeltssager med fra- og tilflytning til kommunen af borgere berettiget til denne ydelse kan give store udsving i de forventede udgifter. Som nævnt ovenfor koster hver enkelt BPA-sag i gennemsnit ca. 1,5 mio. kr. årligt.

Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, STU

I forbindelse med sagen om status på udgiftspres på det sociale område (SU 14/8 2017, sag nr. 59) blev der redegjort for udgiftspreset på det specialiserede område, herunder en ny udfordring på STU-området. Som følge heraf blev det besluttet at fortsætte analysen af overgange fra børneområdet, herunder betydningen af det stigende omfang af specialundervisning. I forbindelse med 2. finansielle orientering til budget 2018 blev bevillingen til køb af STU endvidere varigt forøget med 3,6 mio. kr. til 15,9 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2017 blev 16,0 mio. kr., stort set svarende til de forventede udgifter.

I 1. forventet regnskab for 2018 blev der indmeldt et forbrug på STU-området på 20,3 mio. kr., svarende til et merforbrug på 4,4 mio. kr. i forhold til det forhøjede budget. Som følge af det stigende forbrug på området blev der i forbindelse med sagen om forventet regnskab 2018 på socialområdet (SU 9/4 2018, sag nr. 45) besluttet, at der frem mod arbejdet med budget 2019-22 skulle udarbejdes en særlig analyse. Analysen skulle dels kortlægge udviklingen på området og dels belyse eventuelle handlemuligheder. Analysen er vedlagt som bilag til sagen om forventet regnskab på Socialudvalgets område, der blev forelagt Udvalget i august 2018 (SU 13/8 2018, pkt. 84). Analysen viste, at Frederiksberg Kommune, trods stigende udgifter, fortsat har et markant lavere udgiftsniveau end de øvrige hovedstadskommuner på området. Sagen blev udsat til drøftelse i budgetforhandlingerne og på den baggrund blev der indføjet følgende tekst i budgetforliget for 2019:

'Det er positivt, at flere og flere unge med udviklingshæmning og andre unge med særlige behov uddanner sig via en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Det er et vigtigt skridt til et godt voksenliv. Det stigende antal unge borgere, der ønsker at uddanne sig, giver et stigende udgiftspres, der skal følges tæt.'

Budgettet er uændret i 2019 og i 3. forventet regnskab for 2018 forventes et merforbrug på STU på 5,1 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,1 mio. kr. i forhold til forventningen ved 2. forventet regnskab. Stigningen skyldes, at udgifter til STU-forløb på Magneten der rettelig bør placeres under STU-området, nu er indregnet.

I budgettet for 2019 er der besluttet en effektivisering på køb af pladser. Der er bevilget en styrkelse af visitationen, som dels skal være med til at udfordre bostederne på indhold og organisering af tilbuddene, dels skal være med til at forhandle priser og udarbejde kontrakter med tilbuddene. Der forventes på den baggrund en reduktion i udgifterne til STU på 0,5 mio. kr. i 2019 og 1,0 mio. kr. fra 2020 og fremefter.

Alt andet lige udestår dermed et pres på 2019-budgettet på ca. 4,0 mio.kr. idet der realistisk og med forbehold foreløbigt forudsættes, jf. analysen nævnt ovenfor, et uændret forbrugsmønster i 2019.

Køb og salg af misbrugsbehandling

Som det fremgår af tabel 2 er merforbruget på køb og salg af pladser på misbrugsbehandling stigende set i forhold til regnskabet for 2017. Der forventes i 3. forventet regnskab et merforbrug på 3,5 mio. kr. Merforbruget vedrører primært borgernes ret til frit valg af behandlingssted, som FKRC ikke kan styre. For så vidt angår ambulans behandling er der desuden tale om ydelser som borgeren kan modtage uden forudgående visitation.

Forvaltningen vil frem mod 1. forventet regnskab 2019 foretage en analyse af udviklingen på området med henblik på at afdække årsagerne til udgiftsstigningen og handlemuligheder.

Videre proces

Socialudvalget vil forud for 1. forventet regnskab 2019 blive forelagt en ny økonomisk status på det specialiserede socialområde for 2019. Her vil eventuelle udsving i forbrugsmønstre, som følge af nyopstået til- og afgang i forhold til denne status, være indregnet.

I forhold til den fremtidige styring på det specialiserede socialområde vil der i forbindelse med budget 2020 blive arbejdet med tiltag, der kan fastholde det lave udgiftsniveau. Heri indgår også en opfølgning på de budgetposter (alt cirka 90 mio. kr.) vedr. borgere i udenbys tilbud, hvor Frederiksberg ikke er såkaldt "handlekommune" og derfor ikke har indflydelse på bevillinger og ydelser til borgeren, men blot har betalingspligt.

Endvidere vil forvaltningen i regi af den sociale masterplan arbejde videre med udviklingen af et fagligt bæredygtigt specialiseret socialområde. Som et led i dette arbejdes der med omstillingen af Socialafdelingen, der skal sikre en fortsat stærk styring af såvel den faglige udvikling som økonomien. Den igangsatte omstilling af ledelsesstrukturen og kompetenceudviklingen af medarbejderne fortsætter i 2019, bl.a. på baggrund af beslutning i budget 2019 om at afsætte 0,5 mio.kr i 2019 og 2020 til kompetenceudvikling, der skal understøtte, at den faglige og økonomiske bæredygtighed er tæt sammenhængende. Dette giver sig også udtryk i, at ledere og medarbejdere på institutionerne nu arbejder tæt sammen med myndighedsfunktionen. Formålet med dette er at sikre en øget dialog og mere fokuseret indsats overfor borgerne. Kernen i dette er det fælles dialogværktøj mellem visitation og udfører ("Borgerens fælles plan) og den løbende progressionsopfølgning, der skal sikre, at borgerne får effektivt udbytte af indsatsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Socialudvalget den 19. november 2018.

Punkt 125: Fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2019

27.00.00-Ø34-1-18

Resume

Fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 forelægges Socialudvalget til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget

1. godkendte, at 4,4 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje fordeles mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper som anbefalet i vedlagte indstillingsskema (bilag 1), idet nr. 16 (Røde Kors) tildeles yderligere 10.000 kr., nr. 31 (LAP) tildeles yderligere 5.000 kr., nr. 43 (Hjerteforeningen) ikke tildeles nogen midler, nr. 62 (krisecenter) tildeles yderligere 15.000 kr., nr. 63 (Hyltebjerggård) ikke tildeles nogen midler, nr. 69 (KIT) tildeles yderligere 10.000 kr. og nr. 70 (LGBT) tildeles yderligere 10.000 kr.
2. tog status på løbende pulje under § 18 for 2019 til efterretning,
3. bemyndigede forvaltningen til indtil udgangen af 2018 at træffe beslutning om tildeling af ansøgte midler til den løbende pulje under § 18 for beløb også over 20.000 kr.,
4. tog til efterretning, at der forventes et mindreforbrug på 305.000 kr. i 2018 til Bevæg dig for livet, som søges overført til 2019 i 3. forventet regnskab 2018, og
5. ønskede, at fordelingskemaet til næste år bliver mere læsevenligt på tablet.

Indstilling

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender, at 4,4 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje fordeles mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper som anbefalet i vedlagte indstillingsskema (bilag 1),
2. tager status på løbende pulje under § 18 for 2019 til efterretning,
3. bemyndiger forvaltningen til indtil udgangen af 2018 at træffe beslutning om tildeling af ansøgte midler til den løbende pulje under § 18 for beløb også over 20.000 kr. og
4. tager til efterretning, at der forventes et mindreforbrug på 305.000 kr. i 2018 til Bevæg dig for livet, som søges overført til 2019 i 3. forventet regnskab 2018.

Sagsfremstilling

Socialudvalget vedtog den 7. maj 2018 nye fokusområder og kriterier for fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde for 2019 (sag nr. 59), der uddeles med afsæt i servicelovens § 18. Kriterierne for fordelingen af frivillighedsmidlerne tager afsæt i et øget fokus på forebyggelse i den sociale indsats og er styrket gennem et socialt målgruppefokus. I 2019 prioriterer udvalget indsats målrettet socialt udsatte voksne og børn/unge, voksne med sindslidelse eller handicap, personer udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet og flygtninge og indvandrere med særlige udfordringer. Ligeledes blev det besluttet, at Frederiksberg Kommune i 2019 prioriterer frivillige aktiviteter, der særligt understøtter og udvikler de forebyggende indsats efter servicelovens § 82, ligesom der ved fordelingen af § 18-midlerne for 2019 skal være fokus på de frivillige aktiviteter, der forebygger og supplerer de kommunale politikker og indsats på integrations-, handicap-, udsatte- og sundhedsområdet.

Budgettet for § 18-midlerne er samlet 4,4 mio. kr. Socialudvalget vedtog den 7. maj 2018 (jf. sag nr. 59) en række tiltag for at favne den store bredde i frivilligheden i 2019. Herunder er der afsat 0,2 mio. kr. til løbende uddeling henover året med fokus på samskabende og forebyggende initiativer samt 0,2 mio. kr. til at styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund. Midlerne til løbende uddeling reserveres til at kunne tilbyde fleksibel og hurtig støtte til spontant opståede aktiviteter over året. Det blev endvidere besluttet, at forvaltningen administrerer og uddeler tilskud i 2019, samt aflægger statusrapport til Socialudvalget halvårligt i forbindelse med de årlige sager vedrørende fordelingskriterier og tildeling af § 18. Dertil skal det fortsat være muligt, at frivillige grupper, ildsjæle og netværk kan tildeles puljemidler uden at være oprettet som forening.

Tabel 1: Den samlede budgetramme for 2019:

Oversigt over budget

**Beløb i mio.
kr.**

Budget 2019	4,4
Udmøntes til foreninger:	
Til direkte fordeling ultimo 2019	4,0
Løbende udmøntning til foreninger i 2019	0,2
I alt foreninger	4,2
Understøttelse af frivillig indsats, afvikling af tema- og samarbejds møder, informationsmateriale	0,2

Socialudvalget skal ved denne sag træffe beslutning om fordeling af 4,0 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje til det frivillige sociale arbejde for 2018.

Imødekomme af ansøgninger

Forvaltningen har fokus på at informere om forskellene mellem § 18- og § 79-puljerne og oplevede således sidste år et markant fald i antallet af foreninger, der havde søgt til den forkerte pulje. I sagens natur kan der være overlap i målgrupper og aktiviteter, hvilket også indgår i den løbende dialog med foreninger og organisationer. Der er foreninger og organisationer, som sender ansøgninger til begge puljer, idet den enkelte ansøgning er målrettet forskellige specifikke indsatser eller tilbud. Alle ansøgninger er vurderet i relation til den konkrete pulje, og forvaltningen har været i dialog med ansøgere, hvor det kunne være relevant evt. at flytte en ansøgning mellem § 18- og § 79-puljerne. For at yde den bedst mulige støtte til det frivillige arbejde og imødekomme flest mulige ansøgninger, har forvaltningen været i dialog med to foreninger med henblik på overflytning af ansøgninger fra § 18- til § 79-puljen, idet foreningernes målgruppe primært er udsatte ældre over 60 år. Det fremgår af indstillingsskemaet, hvilke ansøgninger der er flyttet fra § 18 til § 79-puljen.

Det er forvaltningens vurdering, at der fortsat skal være fokus på at give plads til forskelle mellem de løbende og ordinære puljer samt mellem § 18- og § 79-puljerne i dialogen med organisationer og foreninger, så den mest retvisende udmøntning og anvendelse af puljerne fortsat understøttes. I kriterierne indgår også, hvorvidt aktiviteterne primært er rettet mod målgrupper på Frederiksberg i modsætning til aktiviteter, hvori Frederiksbergborgere kun udgør en mindre gruppe.

Ansøgninger

Der er i år modtaget i alt 86 ansøgninger til et samlet beløb på ca. 9 mio. kr. mod 88 ansøgninger sidste år til et samlet beløb på ca. 6,9 mio. kr. Selv om antallet af ansøgere er lidt lavere end sidste år, er det samlede beløb steget med næsten 2 mio. kr. Der vurderes således at være en effekt af den øgede kommunikations- og rådgivningsindsats, som udvalget tidligere har besluttet. Det er samtidig en fortsættelse af udviklingen de seneste år med en enten tilvækst i ansøgt beløb, antal ansøgere eller modtagere.

Generelt repræsenterer årets ansøgere et bredt felt af frivillige sociale projekter med forskellige målgrupper. Ansøgerne er alt fra mindre grupper af ildsjæle, der vil gøre en forskel for bestemte borgere i lokalområdet til store landsdækkende foreninger, der har faglig ekspertise om de konkrete målgrupper og at rekruttere og fastholde frivillige.

Vurdering af ansøgningerne

Det er forvaltningens vurdering, at alle ansøgninger opfylder de grundkriterier, der er for at ansøge § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde.

Aktiviteterne skal særligt være med til at fremme, at der udbydes forebyggende, sundhedsfremmende og aktiverende tilbud til socialt udsatte borgere på Frederiksberg. Det overordnede formål med støtte til foreninger efter Servicelovens § 18 kan således betragtes som en indsats, der har fokus på arbejdet med forebyggelse i den sociale indsats. Ansøgningerne er vurderet med afsæt i de vedtagne kriterier og målgrupper for 2019 (SU, sag nr. 59 af den 7. maj 2018).

Forud for den endelige anbefaling har ansøgningerne været drøftet i et fagligt team bestående af medarbejdere og ledere fra Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Her har en faglig vurdering af projektets relevans, sammenhæng og brobygning til eksisterende tilbud, målgruppens behov samt samarbejdserfaring omkring tilbuddene dannet baggrund for vurderingen af ansøgningerne. Endvidere har forvaltningen taget direkte kontakt til de foreninger eller netværk, hvor forvaltningen havde brug for en uddybning af ansøgningen, hvordan eksempelvis hvordan foreningerne fordeler § 18-midlerne mellem aktiviteter, ejendomsudgifter og administration. Samtidig er det tydeliggjort i indstillingsskemaet, hvis en forenings § 18-bevilling er blevet nedsat med 50.000 kr. i forhold til tidligere års bevilling. Det er i relation hertil et

opmærksomhedspunkt, at bevillingen ikke nødvendigvis anvendes til samme type aktivitet som tidligere, samt at det ansøgte beløb kan være både højere eller lavere. Der er ved indstilling til fordeling af § 18-puljen for 2019 ingen foreninger, der er nedsat med 50.000 kr.

Ligeledes er der i vurderingen af ansøgningerne taget stilling til Frederiksberg Kommunes politikker på frivilligheds-, integrations-, handicap-, udsatte- og sundhedsområdet ud fra en overordnet målsætning om at udbrede, udvikle og støtte op om det aktive medborgerskab på Frederiksberg, og hvor der samtidig lægges vægt på borgerens fysiske og mentale sundhed samt betydningen af at indgå i sociale fællesskaber.

Forvaltningens indstilling til fordeling af puljen

Forvaltningens anbefalinger til de indkomne ansøgninger fremgår af indstillingsskemaet (bilag 1). I indstillingsskemaet er de enkelte ansøgninger/projekter kort beskrevet med projektets formål, målgruppe samt antal frederiksbergborgere, der forventes at deltage pr. måned. Desuden fremgår oplysninger om ansøgt beløb samt bevilling i 2018, eventuelle bemærkninger fra forvaltningen samt forvaltningens anbefaling til bevilling for 2019, som er anført ud for hver ansøgning. Forvaltningen indstiller således, at udvalget godkender at fordele 4,0 mio. kr. mellem de indkomne ansøgninger, som anbefalet i indstillingsskemaet.

Forvaltningen har prioriteret indstillingerne således, at tildelingen af midler imødekommer både eksisterende og nye projekter. Ved nye projekter er der lavet en vurdering af, hvorvidt der allerede er relevante eksisterende tilbud, der tilgodeser målgruppens behov. Derudover er sigtet med fordelingen at tilgodese målgrupperne; socialt udsatte voksne og børn/unge, voksne med sindslidelse eller handicap, personer udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet og flygtninge og indvandrere med særlige udfordringer, som besluttet af udvalget den 7. maj 2018 (jf. sag nr. 59). Indstillingsskemaet er opdelt efter nedenstående målgrupper:

- børn og unge
- flygtninge og indvandrere
- personer med sindslidelser
- personer med somatiske sygdomme eller handicap
- personer på kanten af eller udenfor arbejdsmarkedet
- socialt udsatte
- øvrige

Målgruppeinddelingen af ansøgningerne er vejledende og et udtryk for forvaltningens skøn, idet der ofte vil være overlap mellem målgrupperne.

Annoncering og vejledning

Forvaltningen har fokus på øget dialog med de frivillige sociale foreninger og organisationer for at styrke vejledningen om ansøgningsprocessen, de frivillige indsatser, målgruppefokus mv. Der har været annonceret om puljen på Frederiksberg Kommunes hjemmeside, Frederiksberg Kommunes frivillighedsportal, i Frederiksberg Bladet samt på Frederiksberg Kommunes facebookside op til ansøgningsfristen. Derudover har forvaltningen sendt information ud til alle tidligere ansøgere af puljen med en påmindelse om datoer for ansøgningsfrist og informationsmøder.

Status på partnerskabsaftaler

Frederiksberg Kommune har siden 2015 løbende etableret syv 3-årige partnerskabsaftaler under § 18-puljen (SU sag nr. 112, af den 23. november 2015 og sag nr. 113 af den 28. november 2016) med Idrætsforeningen Kæmperne, OMBOLD, Vendepunkter/Recovery Lab, Café Cadeau, Ungdommens Røde Kors, TUBA Danmark og SIND Erhverv. TUBA Danmark er efterfølgende overgået til bevilling via det overordnede budget for Frederiksberg Kommune, og den 3-årige partnerskabsaftale støttet igennem § 18-midler er overført til en ordinær driftsaftale. Følgende fire partnerskabsaftaler udløber med udgangen af 2018:

- Idrætsforeningen Kæmperne
- OMBOLD
- Vendepunkter/Recovery Lab
- Café Cadeau

Følgende to partnerskabsaftaler udløber med udgangen af 2019:

- Ungdommens Røde Kors
- SIND Erhverv

Ud af de ca. 4,3 mio. kr., der hvert år bevilliges til frivillige sociale foreninger og organisationer på Frederiksberg, er i alt 690.000 kr. bevilliget til foreninger med en partnerskabsaftale, og herunder er 410.000 kr. bevilliget til foreninger med en partnerskabsaftale, der udløber med udgangen af 2018.

Partnerskabsaftalerne angiver et værdimæssigt målsætning for Frederiksberg Kommune om et tæt samarbejde med civile aktører om udsatte målgrupper. Det illustrerer en anerkendelse af, at civilsamfundet er en vigtig samarbejdspartner og et supplement, der støtter op om borgerens liv, og at civilsamfundet kan noget andet, end den fagprofessionelle kommunale indsats. Konkret har partnerskaberne været med til at skabe et tættere samarbejde mellem de frivillige foreninger og organisationerne og Frederiksberg Kommune, hvor begge parter lærer af hinanden, deler ressourcer, samt skaber en tættere dialog mellem de kommunale fagpersoner og de frivillige foreninger om den enkelte borger.

Erfaringer fra partnerskabsaftalerne viser, at der oparbejdes en øget forståelse for målgruppens behov udover de kommunale tilbud, samt et bedre kendskab til frivillige tilbud i kommunens forskellige fagområder. Partnerskabsaftalerne bidrager samtidig til en bedre brobygning på tværs af forvaltningsområderne og indbyrdes mellem organisationerne. For eksempel har en tættere dialog med Vendepunkter og Idrætsforeningen Kæmperne, der begge er bruger-til-bruger tilbud, været med til at afdække hvilke borgere, der har glæde af aktiviteter med ligesindede og hvilket borgere, der ikke skal sendes hen til et tilbud med andre sårbare. Endvidere har dialogen gjort foreningerne klogere på hvilke typer tilbud, der mangler på Frederiksberg. Det har for eksempel resulteret i, at foreningen Vendepunkter har ændret deres aktiviteter og tilbud, så de matcher aktuelle behov hos målgruppen. Denne ændring er foregået i tæt dialog med forvaltningen. Det samme gør sig gældende for partnerskabsforeningen Opland (Ungdommens Røde Kors), der ligeledes har været igennem en transformation og tilpasning til målgruppen og de borgere, der benytter aktiviteterne på Frederiksberg i tæt dialog med forvaltningen.

Partnerskabsaftalerne og samarbejdet mellem kommune og de frivillige sociale foreninger og organisationer går generelt godt, men der er stadig visse udfordringer. Det har eksempelvis vist sig, at der kan være en udfordring i dels at henvise udsatte borgere til de rigtige tilbud, dels at få dem afsted til frivillige aktiviteter og tilbud. Mange borgere tilkendegiver, at de ønsker at bruge konkrete tilbud, men kommer af varierende årsager ikke afsted på dagen. Her efterlyser de frivillige foreninger en større kommunal indsats i forhold til at motivere og sende/følge interesserede borgere afsted til de konkrete frivillige aktiviteter og tilbud. Det kan dog være svært for medarbejdere i forvaltningen, på herberger og botilbud altid at kunne hjælpe den enkelte borgere med at koordinere og huske, hvilke tilbud den enkelte skal afsted til. Nogle foreninger arbejder med at invitere ind i fællesskabet via Facebook-grupper, og andre mere konkrete tilbud arbejder med at sende en personlig sms-besked til de enkelte borger om at møde op til en aktivitet. Ligeledes har foreningerne mulighed for at skabe synlighed samt et virtuelt fællesskab via deres egen foreningsside på Boblberg, som Frederiksberg Kommune har et samarbejde med.

Socialudvalget besluttede på møde den 7. maj 2018 (jf. sag nr. 59), at der ikke igangsættes 3-årige partnerskabsaftaler med nye foreninger og organisationer, men at det i stedet prioriteres at forankre de nuværende og få flere gode erfaringer med denne form for samarbejde. De fire foreninger og organisationer, hvis partnerskabsaftale ophører den 31. december 2018, har alle ansøgt om at fortsætte partnerskabet i en ny 3-årig periode med det formål at styrke samspillet mellem de frivillige sociale foreninger og kommunen til gavn for målgruppen. Den økonomiske § 18-bevilling til partnerskaberne vil i lighed med tidligere være etårig, ligesom der foretages en årlig vurdering af de enkelte aftaler.

Forvaltningen anbefaler derfor, at Frederiksberg Kommune fortsætter partnerskabet med de fire foreninger i en ny 3-årig periode:

- Idrætsforeningen Kæmperne
- OMBOLD
- Vendepunkter/Recovery Lab og
- Café Cadeau

Frederiksberg Kommune har ligeledes gennem de sidste tre år haft et strategisk fokus på arbejdet med forebyggelse i den sociale indsats. Med den seneste revision af Servicelovens § 82 "Tidlig forebyggende indsats" af den 1. januar 2018, er der kommet mulighed for at igangsætte en hurtig og intensiv indsats på op til 6 måneder, der særligt understøtter og udvikler de forebyggende indsatser efter § 82a (gruppebaseret hjælp og støtte) og § 82b (individuel socialpædagogisk hjælp og støtte). Revisionen giver ligeledes mulighed for at forebyggende hjælp og støtte kan etableres i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger støttet via § 18-puljen. Den frivillige indsats er udelukkende et supplement til den kommunale serviceforpligtelse og skal dermed ikke erstatte den fagprofessionelle indsats.

Café Paraplyen har efter dialog med forvaltningen ansøgt om at indgå et partnerskab med Frederiksberg Kommune i regi af § 82 og med udgangspunkt i at udvikle en ny civilsamfundsindsats, der særligt er målrettet borgere med lettere nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse

eller sociale problemer. Den tidlige, forebyggende indsats skal have fokus på hjælp til selvhjælp, på at aktivere borgernes egne ressourcer og på at skabe sociale netværk, som både kan blive en del af borgerens hverdag og være en støtte fremover. Dette blandt andet igennem praktisk hjælp til følgeskab, støtte, rådgivning samt deltagelse i netværksskabende aktiviteter.

Forvaltningen indstiller, at Frederiksberg Kommune prioriterer og målretter frivillige aktiviteter, der særligt understøtter og udvikler de forebyggende indsatser efter servicelovens § 82, ved at indgå et partnerskab med Cafe Paraplyen. Indsatsen vil kræve en klart fokuseret opstart, herunder med en dedikeret medarbejder hos Cafe Paraplyen til at koordinere opgaven samt kontakten til og samarbejdet med forvaltningen. Der vil være tale om et 3-årigt partnerskab, som evalueres første halvår 2020. Dette for at vurdere effekten af indsatsen, herunder om det frivillige engagement kan løfte opgaven, og om indsatsen rammer et tilfredsstillende niveau i forhold til/mellem ressourcetræk og målgruppe.

Såfremt Socialudvalget følger ovenstående indstillinger fra forvaltningen, anvendes et samlet budget for partnerskaber i 2019 på i alt 1.342.500 kr., herunder 180.000 kr. til foreninger med en partnerskabsaftale, der udløber i 2019, 595.000 kr. til foreninger hvis partnerskabsaftale forlænges i en ny 3-årig periode og 567.500 kr. til Cafe Paraplyens partnerskab efter servicelovens § 82, som det fremgår af indstillingsskemaet (bilag 1).

Status på udvikling af samskabelsesaktiviteter mellem kommunen og civilsamfundet

Der har de seneste år været fokus på udvikling af samskabelsesaktiviteter mellem kommune og de frivillige sociale foreninger (SU, sag nr. 52, af den 6. juni 2016). Det giver ikke kun en værdifuld læring og indsigt i lokale muligheder, men også en bedre viden om de frivillige indsatser samt forbedret koordinering og samarbejde om borgere og tilbud. Derudover er et styrket samarbejde mellem kommune og civilsamfund med til at øge dialogen med foreningerne.

Socialudvalget besluttede i sagen om fordelingskriterier for §18-puljen for 2017 (SU sag nr. 113, af den 28. november 2016) i lighed med tidligere år at afsætte 200 t. kr. til udvikling af samskabelsesaktiviteter mellem kommunen og civilsamfundet, hvor kommunale og frivillige aktører sammen udpeger et behov eller problem for dernæst i fællesskab at finde frem til en løsning.

Erfaringer med samskabelse i 2018 viser, at Frederiksberg Kommune og de frivillige foreninger og organisationer stadig er i en modningsproces i forhold til samskabelsesaktiviteter, og er ikke færdige med at lære og forsøge sig frem. Det er ikke nyt at arbejde med mange forskellige aktører i komplekse borgernære samarbejdsrelationer på dette område, og der er over tid oparbejdet god erfaring med at inddrage særligt frivillige i tilbud og ydelser. Øget samarbejde med civilsamfundet er et centralt pejlemærke i såvel udsattepolitik, som i handicappolitik og integrationspolitikken og i visionen om Frederiksberg som socialt bæredygtig by.

Puljen til samskabende aktiviteter efter Servicelovens § 18 er fuldt ud udnyttet i 2018.

Bevæg dig for livet

Frederiksberg Kommune indgik i oktober 2017 en aftale med Frederiksberg Idrætsunion og Danmarks to største idrætsorganisationer DIF og DGI for, at endnu flere borgere bliver idrætsaktive på Frederiksberg (jf. Kommunalbestyrelsen, sag nr. 299 af den 2. oktober 2017). Aftalen er en del af DIF og DGI's vision "Bevæg dig for livet", der har som mål, at 75 procent af danskerne skal være idrætsaktive i 2025 og 50 procent skal være medlem af en idrætsforening. På Frederiksberg fokuseres der på fire indsatsområder: Foreningsidræt og træningsfaciliteter, småbørnsfamilier, unge (studerende på ungdomsuddannelser og teenagere) og seniorer (60+ år). En række af disse målgrupper indgår også direkte eller indirekte i målgrupperne for § 18.

Socialudvalget besluttede på mødet den 5. februar 2018 (sag nr. 18) på baggrund af slutevalueringen af partnerskabsaftale om Projekt Træningsvenner, at projektet ikke videre skulle støttes med §18 midler. De reservede midler i forbindelse med fordeling af § 18-puljen for 2018 skulle i stedet fastholdes til brug for projekter tilknyttet 'Bevæg dig for livet'.

Der har i 2018 været en række faste samarbejds møder, hvor mulige samskabelsesideer og aktiviteter på området er blevet drøftet. Der pågår dog stadig et stort arbejde i nærmere tilrettelæggelse af aktiviteter i samspil med "Bevæg dig for livet" for at få flere udsatte borgere i bevægelse.

Forvaltningen indstiller, at udvalget tager til efterretning, at der forventes et mindreforbrug på 305 mio. kr. i 2018 til Bevæg dig for livet, som søges overført til 2019 i 3. forventet regnskab 2018

Status på fordeling af løbende pulje for 2018

Socialudvalget besluttede i sagen om fordelingskriterier for §18-puljen for 2018, at afsætte 200 t. kr. til uddeling af støtte løbende over året (SU, sag nr. 34 af den 8. maj 2017) med det formål at kunne tilbyde fleksibel og hurtig støtte til spontant opståede frivilligaktiviteter. Såfremt en ansøgning er over 20 t. kr. skal den forelægges Socialudvalget, er ansøgningen under 20 t. kr. kan den behandles administrativt. Indtil 19. november er der givet 99.700 kr. i bevillinger fra den løbende pulje 2018. Det drejer sig om bevillinger til:

- Ældre Sagen (15.000 kr.)
- Center for seksuelt misbrugte (30.000 kr.)
- Frivillige fra Danmarksgården Frederiksberg (10.000 kr.)
- Hjernesagen (6.000 kr.)
- TUBA (19.200 kr.)
- Foreningen Front For Krigsveteraner (9.500 kr.)
- Startlinjen - samtaler med retning (10.000 kr.)

Forvaltningen har flyttet én ansøgning fra den løbende § 18-pulje for 2018 til den løbende pulje under § 79 for 2018.

Status på den løbende pulje for 2018 er dermed, at der pr. 19. november er bevilget et samlet beløb på 99.700 kr. fordelt på syv projekter, mens der ingen afslag er givet. Idet ansøgninger til den løbende pulje under § 18 skal behandles i udvalget, når beløbet er over 20 t. kr., er det ikke muligt at udmønte den resterende pulje inden årets udgang, hvis der kommer større ansøgninger. På den baggrund foreslås det, at forvaltningen bemyndiges til at træffe beslutning om tildeling af ansøgte midler, også for beløb over 20 t. kr. Denne bemyndigelse udløber ved udgangen af 2018.

Status vedr. organisatorisk understøttelse og effektmåling

Brobygning mellem kommune og frivillige foreninger og organisationer

Frederiksberg Kommune har fokus på brobygningen med de frivillige foreninger og organisationer, herunder hvordan de frivillige foreninger kan være med til at understøtte kommunale tilbud. Forvaltningen har derfor ultimo 2017 og primo 2018 afholdt tre temamøder om frivillighed for både kommunale medarbejdere og frivillige foreninger og organisationer for at understøtte det frivillige område og styrke samarbejdet mellem kommunen og de frivillige foreninger og organisationer, som Socialudvalget afsatte midler til ved fordelingen i 2017 (sag nr. 113 af den 28. november 2016 og sag nr. 89 af den 27. november 2017).

Temamøderne har været velbesøgt med 30-60 deltagere pr. gang, herunder en del repræsentanter fra ældreorganisationerne. Møderne omhandlede blandt andet "Tillidsfulde relationer" i det frivillige arbejde, "Fundraising" og "mangfoldig rekruttering", og har medvirket til en styrket dialog mellem foreninger/organisationer og kommunen. For deltagerne har det tydeliggjort, hvordan arbejdet med frivillige kan have vidt forskellig karakter afhængig af organiseringen og hvilken type frivillig indsats, der udføres.

Ligeledes har Frederiksberg Kommune medio september 2018 afholdt 'FrivilligBørs Frederiksberg' i Kedelhallen, hvor i alt 149 af kommunens frivillige foreninger, virksomheder, offentlige institutioner og borgere mødtes til en anderledes børsdag med det formål at netværke og lave aftaler om at hjælpe hinanden ved at "bytte" ideer, aktiviteter, kompetencer og lignende. Der blev indgået 115 børsaftaler om frivillige aktiviteter til fordel for borgere på Frederiksberg. Arrangementet var primært drevet af Frederiksberg Kommunes frivillighedskoordinator.

Den digitale ansøgningsprocedure

For at sikre at de frivillige foreninger har let adgang til at søge midler efter Servicelovens § 18, har forvaltningen indgået aftale med Empty Projekt med henblik på at digitalisere ansøgningsprocessen (SU af den 8. maj 2017, sag nr. 34). Den digitale løsning er endnu ikke fuldt ud implementeret, og der arbejdes fortsat på at tilpasse ansøgningskemaerne og processen til de til enhver tid gældende tildelingskriterier. Forvaltningen tilbyder hjælp og vejledning til foreninger for at sikre, at det digitale ansøgningskema ikke hindrer nogle i at ansøge.

I lighed med tidligere år er de frivillige sociale foreninger og organisationer blevet inviteret til informationsmøder om § 18-puljen, der fandt sted onsdag den 13. juni i Nimbusparken 26, 2000 Frederiksberg samt ansøgningscafeer onsdag den 15. og onsdag den 22. august på Frederiksberg Rådhus. Infomøderne havde fokus på nye fokusområder og fordelingskriterier for § 18 for 2019 samt den digitale ansøgningsprocedure. Ansøgningscafeerne havde fokus på at hjælpe foreningerne med vejledning og sparring med forvaltningen omkring den konkrete ansøgning samt bistand til den digitale ansøgningsproces.

Lokaler

Forvaltningen arbejder kontinuerligt med at skabe overblik over kommunale og selvejende lokaler på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet med det formål, at lokalerne kan anvendes af frivillige foreninger og organisationer. Dette skal dels imødegå den begrænsede mulighed for at modtage støtte til lokaler. Det er erfaringen, at lokaledeling kan medvirke til at styrke dialog og samarbejde mellem de frivillige foreninger og institutionerne, ligesom de kan drage nytte af hinandens erfaringer med målgruppen. Med det store aktivitetsniveau, der er i foreningslivet i Frederiksberg kommune, er det imidlertid ikke muligt fuldt ud at imødekomme alle foreningers lokaleønsker.

Foreninger, der er en godkendt af Frederiksberg Kommune som folkeoplysende forening, har mulighed for at låne lokaler og udstyr til foreningens aktiviteter efter følgende prioritering, hvor frivillige sociale foreninger vil være kategori fem og således prioriteres sidst:

1. Handicappede
2. Børn og unge aktiviteter under 25 år
3. Voksenundervisning – aftenskoleundervisning
4. Øvrige voksenaktiviteter i almindeligt foreningsregi
5. Sociale foreninger

I praksis vil det være vanskeligt for frivillige sociale foreninger at få tildelt lokaler og udstyr, da de ligger lavest på den prioriterede liste. Konkret har det betydet, at Idrætsforeningen Kæmperne årligt betaler ca. 40.000 kr. i baneleje for at kunne gennemføre idrætsaktiviteter på Frederiksberg.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der i forbindelse med bevilling efter servicelovens § 79 bliver er fokus på at øge tilgængeligheden til lokaler hos foreninger med aktivitetscenterlignende karakter, således at disse lokaler kan benyttes gratis af flere/andre brugere, herunder både § 79 og § 18-foreninger (se ÆOU-sag nr. XX af den 19. november 2018).

Kultur og Fritidsudvalget har den 17. september 2018 (jf. sag nr. 98) godkendt at implementere et nyt digitalt lokalebookingsystem, der udover at forenkle administrationen har til at styrke det nødvendige overblik over lokaler /ressourcer i kommunen, samt have overblik over alle bookinger i en given periode. Dette har en afgørende betydning for en bedre udnyttelse af lokaler og haller, som er et særligt fokusområde på Frederiksberg, hvor der er knaphed på facilitetssiden. Systemet skal i første omgang anvendes af Kultur og Fritid, Frederiksberg Bibliotek samt Frederiksberg Idræts Union (FIU). Efter implementeringen er der mulighed for at udvide brugen til øvrige relevante områder.

Evaluering, effekt og regnskabsaflæggelse 2017

I fordelingen af § 18-puljen bliver der lagt vægt på, at de frivillige tilbud supplerer Frederiksberg Kommunes politikker, strategier og handleplaner og derigennem understøtter den samlede indsats på Socialområdet. Der arbejdes løbende med at indsamle data, blandt andet er det et krav, at foreninger, der modtager tilskud fra § 18-puljen, skal aflægge regnskab. For tilskud over 100.000 kr. kræves brug af statsautoriseret revisor eller registreret revisor. Tilskud under 100.000 kr. skal en valgt revisor, ligesom andre revisorer, med sin underskrift bekræfte, at regnskabet dokumenterer, at pengene er brugt til formålet. Ligeledes skal der udarbejdes en årlig kortfattet redegørelse om organisationens/foreningens aktiviteter i det foregående år til brug for kommunens årlige redegørelse til Socialministeriet. Dels skal foreningerne aflevere en evaluering af de projekter og aktiviteter, de har fået støtte til, hvis bevillingen er på 150.000 kr. eller derover. Dette for at kunne følge udviklingen og effekten af de frivillige projekter og initiativer samt sikre, at der er bred viden om foreningernes tilbud og aktiviteter. Regnskab og evalueringsskemaet skal indsendes, når aktiviteten er afsluttet eller senest 30. april året efter foreningen har modtaget støtte.

Overholdes kravene om henholdsvis regnskabsaflæggelse og evaluering ikke, kan det have konsekvenser for fremtidige muligheder for støtte via puljen.

For at sikre, at så mange foreninger som muligt opfylder kriterierne for at modtage støttemidler, sender forvaltningen en påmindelse hvert år, der husker foreningen på, at de skal aflægge regnskab og evaluering. Langt de fleste foreninger indsender regnskaber rettidigt. For de foreninger, der ikke har indsendt regnskab til tiden, bliver der sendt to rykkerskrivelser, ligesom foreningerne bliver kontaktet pr. telefon af forvaltningen. Ved fordelingen af § 18-midler for 2019, er der pt fire foreninger, der stadig ikke har indsendt regnskab. Alle fire foreninger har søgt midler for 2019 og forvaltningen er derfor gået i tæt dialog med dem om den manglende opfølgning fra 2017. Forvaltningen forventer at modtage det sidste regnskaber inden udgangen af 2018.

Da forvaltningen forventer at modtage endeligt regnskab for alle foreninger, der har søgt § 18-midler for 2019, indstilles det, at overskridelsen af tidsfristen ikke har betydning for tildelingen af midler fra puljen efter Servicelovens § 18 for 2019.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Socialudvalget den 26. november 2018.

Bilag

Bilag 1 - Fordelingen af §18-puljen for 2019